

A Deák Téri Evangélikus Gimnázium

(1052 Budapest, Sütő utca 1.

OM azonosító: 035321)

Pedagógiai Program

Budapest, 2017.

TARTALOMJEGYZÉK

I. Helyzetelemzés	4
1. Iskolánk előzményeiről, múltjáról.....	4
2. Tanulóink és tanáraink	5
3. Iskolánk épülete, felszerelése	6
4. Oktatási szerkezet.....	6
5. Eredményeink: érettségi, felvételi	7
6. A hitoktatás, az egyházi élet.....	7
II. Alapcélok, értékek, iskolafunkciók	8
1. Nevelési alapelveink	8
1.1. Alapelvek	8
1.2. Nevelési céljaink részletezése:	9
2. Erkölcsi elvárások iskolánkban	9
2.1. Erkölcsi elvárások tanárainktól	9
2.2. Erkölcsi elvárások tanulóinktól	10
2.3. Erkölcsi elvárások tanítványaink szüleitől	10
3. Pedagógusok és szülők.....	10
3.1. A szülő, a tanuló, a pedagógusok kapcsolattartásának formái	10
3.2. Az osztályfőnökök feladatai	11
4. Vizsgáztatás, számonkérés	12
4.1. A felvételi vizsga, átvétel	12
4.2. Házi vizsgák, érettségi.....	12
5. Tehetséggondozás, felzárkóztatás, pályaorientáció	13
5.1. Felzárkóztatás	13
5.2. Tehetséggondozás	13
5.3. Tanulmányi versenyek	14
5.4. Pályaorientáció	14
6. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei, tanárválasztás	14
7. Az esélyegyenlőség biztosítása	14
7.1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók segítése	15
7.2. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók segítése.....	15
7.3. Gyermekek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	16
7.4. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	16
8. Tanórán kívüli foglalkozások, közösségfejlesztés	17
8.1. Tanórán kívüli foglalkozások.....	17
8.2. Nyári táborok, osztálykirándulások.....	17
8.3. Ünnepek, koncertek, színelőadások	17
8.4. Hagyományos iskolai rendezvényeink:.....	18
8.5. Partnerkapcsolatok	18
9. A diákönkormányzati munka pedagógiai feladatai	19
10. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	19
III. Iskolánk helyi tanterve	21
1. Órahálónk	21
2. Tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, tankönyvellátás.....	21

Deák Téri Evangélikus Gimnázium
Pedagógiai program

3. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, ezen belül az írásbeli beszámoltatások formái, szerepük, súlyuk, dokumentálás	22
4. A magasabb évfolyamra lépés feltételei, választás az iskola által kínált emelt szintű képzési formák közül	23
5. A tanulók felkészüléséhez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	23
6. A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei és formája .	24
7. Erkölcstan, etika és a szabadon választható tantárgyak helye a helyi tantervben.....	24
8. A közösségi szolgálat	25
9. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	26
10. A középszintű érettségi témakörei	26
IV. Iskolánk egészség- és környezeti nevelési programja.....	31
1. Elsősegély-nyújtási alapismeretek	31
2. Testi és lelki egészség	31
3. Iskolai egészségnevelési program	32
4. Környezeti nevelési program	33
V. A pedagógiai program nyilvánossága	34
Óraháló az 5–8. osztályra a 2014–2015. tanévtől	35
Óraháló a 9–12. osztályra a 2014–2015. tanévtől	36
Óraháló a 9–12. osztályra a 2014–2015. tanévtől	37
Óraháló a 9–12. osztályra a 2014–2015. tanévtől	39
Szakkörök, egyéb foglalkozások.....	40

Az iskolában folyó nevelés-oktatás céljai

I. Helyzetelemzés

1. Iskolánk előzményeiről, múltjáról

Az 1781. évi türelmi rendelet előtt Pest városában evangélikus vallású polgárok le sem telepedhettek, nemhogy gyülekezetet, iskolát alapítsanak. II. József politikája nyomán azonban mindez lehetővé vált, és 1787-ben megindult a gyülekezeti élet, 1788-ban a tanítás egy egyosztályos elemi iskolában, 20 tanulóval. Ahogyan a gyülekezet létszáma nőtt, bővült az iskola is. 1821-ben megnyitották a II. osztályt, az iskola kisgimnázium lett. Közben az épületbővítés lehetővé tette 1818-ban az elemi leányiskola elkülönítését.

Emeletráépítés után létrejött a „nagygimnázium”. A tanítás nyelve latin, német és magyar volt. 1842-től került előtérbe a magyar nyelv, de a német szerepe még egy ideig fontos maradt, és a hittant mindenkinek anyanyelvén oktatták.

A reformkor fejlődést, virágzást hozott az iskolának, a szabadságharc bukása utáni önkényuralom hanyatlást és visszaminősítést algimnáziummá. Az iskola azonban lehetőségeihez képest megőrizte értékeit, kiváló vezetői az egyház vezetőivel összefogva 1860 után megújították az iskolát. Első feladat a tanári kar színvonalának a törvényileg előírt szintre emelése volt, a második a megfelelő körülmények biztosítása. 1861-ben sikerült megvenni a katonai sütőház épületét, ami addig füstjével rontotta az iskola levegőjét. A mai épületet 1863-ban kezdték építeni, és 1864. szeptember 15-én volt az ünnepélyes átadás, egyben tanévnyitó. Nyolc tágas tanterem, szertárak, tanárlakások és egy díszterem (különleges, olasz festészeti módja miatt később márványteremnek nevezték) volt az épületben. A dísztermet egyházi közgyűlések, hangversenyek, különféle ünnepi események megrendezésére szánták, így van ez ma is. A földszinten körben boltok voltak még a harmincas években is.

Az iskola az akkori idők legmodernebb iskolája volt Pesten: elsőnek rendelkezett gázvilágítással, majd 1867-től vízvezetékkel. Amit eleink akkor nem tudtak megvalósítani, azaz a megfelelő méretű tornatermet és az iskolaudvart, az azóta sem oldódott meg.

Az 1872–73-as tanévben lett újra főgimnázium az iskola, ekkor volt az első érettségi vizsga is. Ebben a tanévben a tanulók létszáma már 348-ra emelkedett. Az evangélikus tanulók létszáma abszolút értékben nőtt, százalékosan az 1825-ös 82%-ról, és az 1854-es 52%-ról 1872-ben 28%-ra esett vissza. Református gimnázium nem volt Pesten ekkor, ezért természetes a jelenlétük, a katolikusok 11%-os arányát az iskola jó híre, vonzása okozta, az izraeliták 50%-os arányát viszont az iskola nyitott, toleráns szelleme. A felekezeti megoszlás még hosszú évtizedeken át hasonló volt.

1883-ban a fenntartó egyház úgy döntött, hogy lehetőséget teremt a leányok magasabb képzésére: polgári iskolai osztályokat indított, azaz fokozatosan 8 évfolyamra emelte a lányok nevelésének, oktatásának kereteit. Ebben az időben lányok csak mutatóban voltak gimnáziumban (és egyetemen), magántanulóként, szigorúan elzárva a fiútanulóktól.

Az iskola zsúfoltsága az elviselhetetlenségig fokozódott, ezért a fenntartó felépíttette a tágas, korszerű fasori épületet, így a fiúk, s velük a gimnáziumi tantestület 1904-ben elköltözött. A fiúk elköltözése egy ideig bőséges helyet biztosított az itt maradó elemi és polgári iskolák számára. Viszont már 1890-ben fölvetődött, hogy felsőbb leányiskolára lenne szükség. A főgimnázium építése azonban kimerítette az egyház anyagi erejét. A minisztérium

Deák Téri Evangélikus Gimnázium Pedagógiai program

az elvi hozzájárulást 1914-ben adta meg, de a világháború tervezeténél többet nem tehetett lehetővé.

A háború után két kísérlet is volt: a Veres Pálné Intézet olyan tehetsős családból származó lányok számára, akik nem oklevelet, hanem általános műveltséget kívántak szerezni hároméves továbbképzés keretében; 1927-től pedig egy ún. leánykollégium, amely iskolatípus már érettségit adott, bár azt csak a főiskolák ismerték el, az egyetemek nem.

1933-ban indították el a leánygimnáziumot. Ez a leánygimnázium még húsz évig sem állt fenn, hatása, híre, szelleme azonban ma is él. 1948-ban államosították az elemi iskolát és a nyolcosztályos gimnázium alsó tagozatát. A négyosztályos gimnázium 1952-ig működött, akkor a fasori fiúgimnáziummal együtt megszüntették, fűlszámolták. Az épületet 1993 nyaráig önkormányzati általános iskola használta.

1991 őszén megindultak a tárgyalások az épületben működő önkormányzati általános iskolával az egyházi igazgatás alá kerülésükről. A tárgyalások nem vezettek eredményre. Az 1992–93-as tanévet az „Aranytíz” művelődési házban kezdtük el 57 tanulóval, négy főállású tanárral a koedukált négyosztályos gimnázium I. évfolyamán.

1993 nyarán beköltözhettünk a Sütő utcai épületbe. Ekkor indult el a nyolcosztályos tagozat első évfolyama is. Az épületet az országgyűlés által megszavazott összeg segítségével újjította fel az evangélikus egyház. Azóta könyvtárunk, szertáraink ki tudják elégíteni az igényeket, és az állami normatíva mellett egyházi, pályázati forrásokból, a volt diákok, jelenlegi szülők adományaiból szépen fejlődnek is.

2. Tanulóink és tanáraink

Iskolánkban nyolcosztályos és négyosztályos gimnáziumi oktatás folyik, 12 osztályban. Tanulólétszámunk maximálisan 404 fő, sok év óta körülbelül 370 fő.

Gimnáziumunk jellegéből következik, hogy csak keresztyén elkötelezettségű diákokat veszünk fel (lelkészi vagy hitoktatói ajánlással). A felvételnél azonos pontszám esetén az evangélikus tanulók előnyt élveznek. Arányuk jelenleg 50% körüli.

Budapest minden kerületéből van tanulónk. Igen nagy számban fogadunk diákokat az agglomerációból, a naponkénti bejárók a diákság 30%-át jelentik. Vidéki diákjainknak kollégiumi elhelyezést a Rózsák terén lévő Budapesti Evangélikus Kollégiumok Középiskolai Kollégiumában tudunk biztosítani.

Diákjaink körében az országos átlagot meghaladó számban található nagycsaládból érkezők, kettő vagy több testvére a tanulók 40%-ának van.

A tantestületben körülbelül 40% az evangélikus felekezetűek aránya. A tanárok között is sok a nagycsaládos. A férfi-nő arány a tantestületben a nők javára tolódik el, ami munkaerő-gazdálkodási gondokat is jelent, hiszen a gyermekeik születése után munkába visszatérő tanárnők gyakran csak részmunkaidőt vállalnak. Érett személyiségük, jó szervezőképességük azonban bő kárpótlást nyújt a tanulókkal való közös munka során.

Tanáraink keresztyén értékeket képviselnek, tantestületünk keresztyén közösségként igyekszik működni. Iskolánk légkörének alapja egymás munkájának, a szülőknek és a gyermekeknek tisztelete. Tanáraink képzettsége megfelel a köznevelési törvényben előírtaknak, mindegyiküknek egyetemi végzettsége van. Pedagógus szakvizsgával rendelkezik 10 kolléga, PhD fokozattal 3 tanár. Az érettségi elnöki listán 3 kolléga, az evangélikus tantárgygondozói hálózatban ketten tevékenykednek. A 2013-ban életbe lépett pedagógus előmeneteli rendszerben eddig 16 kolléga szerzett Pedagógus II minősítést.

Közülük hárman Innovatív Mesterpedagógus fokozatot szereztek, egy pedig Szakértő Mesterpedagógusként tevékenykedik. A tantestületben igen csekély a fluktuáció. Tantestületünk további fejlesztésénél szempontunk, hogy megfeleljünk a nyolcosztályos gimnáziumokra előírt feltételeknek.

A 2007–2008-as tanévtől iskolalelkész segíti a hitéleti programok szervezését és az intézmény keresztyén szellemiségének erősítését.

3. Iskolánk épülete, felszerelése

A trapéz alakú épület a Pesti Evangélikus Egyház jóval korábbi épületének támaszkodik, egyik oldala a Sütő utcára néz, ami nagy forgalmú sétálóutca, a másik a Bárcki István utcára, míg homlokzata a Szomory Dezső térre.

Gerster Károly pesti építőmester romantikus tervét Hild József építész gótizáló terve ellenében fogadták el. 1863 áprilisában helyezték el az alapkövet, és az 1864–65-ös tanévet már az új épületben kezdték. Ekkor ez volt a főváros legszebb, legkorszerűbb iskolaépülete. Itt volt először gázvilágítás pesti iskolában. Az épület legszebb terme a díszterem, amit márványteremnek hívtak régen. Olasz mester készítette a falfelületet olyan technikával, ami elfelejtődött, komoly kutatómunka után tudták csak eredeti formájában helyreállítani 1984–85-ben. A díszterem azóta is régi fényében ragyog. Iskolamúzeumunk állandó és időszakos kiállításokon mutatja be az iskola történetét.

A megoldhatatlan nehézségek az épület adottságaiból következnek: mivel eredetileg nem építettek tornatermet, szükségmegoldásként összenyitottak bolthelyiségeket, így alakult ki tornaszobánk. A mozgási lehetőségeket az alagsorban kialakított edzőterem bővíti. A telek keskeny volta miatt hagyományos értelemben vett iskolaudvart nem lehet kialakítani. 2016 nyarán egy használaton kívüli kémény elbontásával és a régi kazánház hasadó-robbanó fűdémjének felszámolásával sikerült egy 25 m²-es kis udvart létrehozni, de ez legfeljebb pihenőhelynek használható, a tanulók mozgásigényének kielégítését nem tudja szolgálni. Sajnos a város egykor legkorszerűbb iskolaépülete ma már nehézkesen alkalmas a funkciója ellátására. Semmi terjeszkedési lehetőségünk nincs, hacsak a gyülekezet épületében nem, ahol is a háború előtt kapott az iskola némi helyet szertárnak, lakásnak.

Az épület méretei 12 osztály elhelyezését teszik lehetővé, további oktatási helyiségeink: két nyelvi terem, fizika és biológia–kémia előadó, rajzterem, könyvtár, két számítógépterem, vetítőterem, tornaszoba öltözőkkel, edzőterem. A diákok menzai étkezését biztosítja a 60 fős ebédlő melegítőkonyhával. A szűkös tér nem teszi lehetővé több osztály indítását, pedig komoly igény mutatkozik rá. Tanítványainkat a patinás műemlék épület megbecsülésére igyekszünk nevelni.

A természettudományos oktatás alapfeltételeit szakadatlanul bővítjük. Szertáraink felszerelése alkalmas az emelt érettségikre való felkészítésre, további bővítéssel alakítjuk ki az emelt szintű oktatás tárgyi feltételeit. Az iskola további erős oldala a nyelvoktatás: jól felkészült nyelvtanárok elfogadható óraszámú intenzív oktatásra alkalmas létszámú csoportokat tanítanak, elégséges, de folyamatosan fejlesztendő technikai lehetőségek mellett.

4. Oktatási szerkezet

A 2011. évi CXCV. törvény, a 110/2012. számú kormányrendelet (a Nemzeti alaptanterv kiadásáról) és a 51/2012. számú EMMI rendelet (A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről) alapján átdolgoztuk pedagógiai programunkat. A 2014–15-ös tanévtől az 5–8. évfolyamon általános képzés szerint tanítunk, többet matematika és idegen nyelvi órákkal. A 9. évfolyamtól egyik osztályunkban (matematika vagy biológia), a másokban

Deák Téri Evangélikus Gimnázium
Pedagógiai program

idegen nyelvi (angol és német) emelt szintű oktatást valósítunk meg. Nyolcosztályos gimnazistáink és az újonnan felvételizők ebben a két osztályban folytathatják tanulmányaikat. 11-12. évfolyamon lehetőségük nyílik az emelt szinten nem tanult tantárgyakból fakultációkon készülni az érettségire.

5–8. évfolyam	Általános képzés, többlet matematika és nyelvi órákkal Nyelv: német vagy angol		
9–12. évfolyam	Reál osztály Nyelvek: német és angol	Nyelvi osztály	
	Matematika emelt oktatás	Biológia emelt oktatás	Angol és német emelt oktatás, 11–12. évfolyamon fakultációk

5. Eredményeink: érettségi, felvételi

Az elmúlt három tanévben érettségi átlagunk 4,8 4,78, 4,9 volt, magasan az országos átlag fölött. Emelt érettségi vizsgát tanulónknak kb. 80-85%-a tett, ennek a vizsgatípusnak az aránya az oktatáspolitikai intézkedéseitől függ.

Az utóbbi tanévekben érettségizett osztályokból az érettségi évében államilag finanszírozott felsőoktatásba felvételt nyertek aránya 80-90%. Diákjaink a felsőoktatás mindenféle ágában tanulnak tovább. Az elmúlt néhány évben tanulóinknak kb. 50%-a folytatta tanulmányait orvosi, természettudományos-műszaki, 50%-a humán vagy közgazdasági területen. Diákjaink nagy többsége egy vagy két nyelvvizsgát is szerez az itt töltött évek alatt. A művészeti nevelést a kiegyensúlyozott személyiségfejlesztés fontos részének tartjuk. Ének-zene óráink száma magasabb, mint az állami iskolákban, hiszen az evangélikus énekkincs és liturgia megismertetése is célunk. Testnevelő tanáraink a mostoha feltételek ellenére mindent elkövetnek diákjaink egészséges fejlesztéséért, futóversenyeken, labdarúgó kupákon szerepelnek.

6. A hitoktatás, az egyházi élet

Minden tanulónk heti 2 órában tanul hittant. A más felekezetűek kedvéért az egyes évfolyamokon a párhuzamos osztályok hittanórája egy időben van, hogy a katolikus és református hitoktatók nagyobb csoportokban taníthassanak. A más felekezetű diákok szülei írásbeli kérése alapján tanulnak római katolikus vagy református hittant. Amelyik osztályban nincs katolikus, illetve református hitoktatás, ott az érintett tanulók az evangélikus hitoktatásban vesznek részt.

A hitoktatást az Evangélikus Hittudományi Egyetemen végzett hittan szakos tanáraink, 2007 szeptemberétől iskolalelkészünk és szükség esetén a Deák téri gyülekezet lelkészei látják el. Iskolalelkészünk 2013. január 1-jétől a Magyarországi Evangélikus Egyház alkalmazásában áll az egyházzal kötött keretmegállapodás alapján.

Hitoktatásunk célja a hitébresztés, a hitépítés és a gyülekezeti életben való aktív részvétel támogatása. Az evangélikus hitoktatás az országosan elfogadott tanterv alapján történik, számonkéréssel. A katolikus és a református hitoktatás tartalmát a római katolikus és református egyházak határozzák meg.

Minden hétfőn $\frac{1}{2}$ 8-kor a szomszédos templomban közös áhítattal kezdjük a hetet, erre a szülőket is, kívülállókat is szeretettel várjuk. Az áhítat szervezéséért, tartalmáért az iskolalelkész felelős. Ő jelöli ki azokat a lelkészeket, hitoktatókat, teológusokat, akik a

szolgálatot végzik. Az áhítaton való részvétel tanítványaink számára kötelező. Az áhítat után rövid iskolagyűlést tartunk, mivel tanítási héten ez az egyetlen alkalom, ahol egész diákságunk jelen van.

Biblióra és más hitébresztő, közösségi programok szervezése az iskolalelkész feladata.

A tanévet mindig csendesnappal kezdjük, amelyre az osztályok osztályfőnökük, osztályfőnök-helyettesük, lelkészek, hitoktatók, teológusok kíséretével utaznak el. Tanév közben a Húsvéti ünnepeket megelőzően is tartunk egy csendesnapot az iskolában, mely rendszerint úrvacsorai istentisztelettel zárul a Deák téri templomban. Ezek az alkalmak (előadások, beszélgetések, vitafórumok) nevelésünk fontos elemei.

A hitoktatók munkájának összefogásáért, összehangolásáért, a lelki élet alkalmainak megszervezéséért az iskolalelkész felelős. A lelki gondozói munkát és a gyülekezetekkel való kapcsolattartást is ő látja el.

Tudjuk, hogy hitet nem lehet sem átadni sem tanítani; csak hittel kapcsolatos ismereteket. Nem értékeljük túl a lehetőségeinket, de elkötelezetten tanítunk, példát mutatunk, megvalljuk hitünket.

II. Alapcélok, értékek, iskolafunkciók

1. Nevelési alapelveink

Az evangélikus egyház köznevelési intézményeinek célja az, hogy tanulóit evangélikus szellemben, a magyar haza hű polgáraivá, evangélikus tanulóit egyházunk öntudatos, hű és áldozatkész tagjaivá, a más felekezetű tanulókat egyházunk megbecsülésére, és a lelkiismereti szabadság tiszteletben tartásával, a lehetőségekhez képest saját egyházuk segítségével is nevelje, minden tanulóját a hatályos állami köznevelési törvényben megfogalmazott oktatási célkitűzésének megfelelően oktassa, és az egyes iskolatípusok sajátos céljainak megfelelően képezze ki.

1.1. Alapelvek

Evangélikus gimnáziumunk célja, hogy tanulóinkat krisztusi szellemben neveljük, megadjuk nekik az általános műveltség alapjait, és felkészítsük őket további tanulmányaik megkezdésére.

Valljuk, hogy minden ember Isten teremtménye, akinek Krisztus a megváltója; ilyen értelemben a gimnázium közösségének minden tagja testvér. Szeretnénk elérni, hogy minden tanítványunk segítőtársat és segítségre szoruló társat lásson a többiekben. Törekszünk arra, hogy tanítványaink szüleivel jó kapcsolatot alakítsunk ki, és hogy a szülők támogassák az iskolát nevelési és oktatási céljainak elérésében.

Személyiségformáló erőnek tartjuk a széles körű műveltséget, ami alkalmassá tesz arra is, hogy saját élethivatásában ki-ki küldetéséhez méltóan helytálljon. E műveltség kialakításakor alapfontosságúnak tartjuk a nemzet kulturális örökségének átadását, a hagyományok ápolását, a humán és természettudományos műveltség megalapozását, fejlesztését és a művészeti nevelést.

Célunk, hogy tanítványainkat önálló ítéletalkotásra neveljük, előkészítsük őket tehetségüknek, adottságuknak megfelelő pályaválasztásra, és kialakítsuk bennük a folyamatos önművelésre, megújulásra való igényt. Igyekszünk minden gyermeket tehetségéhez mértén

fejleszteni, hogy a társadalomnak alkotó tagjává váljon, és munkáját kedvvel és örömmel végezze.

1.2. Nevelési céljaink részletezése:

- A tanulók ismerjék meg a Biblia és az egyház tanításait, hogy ezek által indíttatást kapjanak a keresztyén világnézet, a személyes meggyőződés kialakításához.
- Sajátítsák el egyházuk hagyományait és szokásait, értsék meg és gyakorolják az istentisztelet rendjét, szokásrendszerükbe épüljön be az imádkozó élet.
- Tanítványaink ökumenikus szellemben ismerjék meg más keresztyén egyházak életét, tiszteljék mások vallásos meggyőződését.
- Az iskola tanítványait felebarátaik iránti szeretetre neveli, a másként gondolkodókkal való együttélésre és megértésre tanítja őket.
- Tanulóinkban derűs és magabiztos keresztyén világszemlélet kialakítására törekszünk, hogy legyen erejük és bátorságuk új és meglepő nézeteket, élethelyzeteket helyesen és szeretettel kezelni.
- Célunk, hogy a nevelés során tanítványaink sajátítsák el a Biblia tanításán alapuló keresztyén etika és értékrend szabályait, azokat építsék be magatartásukba, életvezetésükbe, értékrendjükbe, segítsék őket arra, hogy az élet erkölcsi választásain helyes döntéseket hozzanak.
- Célunk, hogy diákjaink nemzeti kultúránkat ismerő, értő és ahhoz keresztyén hűséggel ragaszkodó felnőttekké váljanak. Ennek megvalósítása nemcsak a humán szakos tanárok feladata, hanem valamennyi nevelőé.

2. Erkölcsi elvárások iskolánkban

2.1. Erkölcsi elvárások tanárainktól

A gyermekek nevelése felelősségteljes, életre szóló feladat. Ahhoz, hogy a diákok harmonikus, kellő önismerettel, önfegyelmel rendelkező, szépre, jóra fogékony, Istent és embertársat szerető felnőttekké váljanak, a pedagógusoknak is ilyeneknek kell lenniük.

A pedagógus legyen nyitott minden értékre, amelyet beépíthet saját életébe és nevelő-oktató munkájába, hiszen minden pillanatban értéket közvetít. Élete példázza az általa és az iskola által képviselt értékeket, szavai és tettei legyenek összhangban egymással.

Fontos, hogy minden tanár belső indíttatásból pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen, a diákoknak és kollégáinak tett ígéreteit megtartsa. Konfliktusait szeretettel, emberi módon kezelje, törekedjen megoldásra, tudjon megbocsátani. Családi élete legyen rendezett.

Ezt a feladatot csak magasan kvalifikált, hitükben elkötelezett, gyerekeket szerető és értő pedagógusok tudják ellátni. Iskolánkban olyan tanárok dolgozhatnak, akik – felekezetre való tekintet nélkül – elfogadják az iskola evangélikus sajátosságait, tanulmányozzák a Biblia tanításait, munkájuk közben nem tesznek elmarasztaló, sértő megjegyzéseket az egyházra és annak tanítására. Tanítványaikkal együtt részt vesznek az iskola hitéleti tevékenységében, az egyházi alkalmakon, rendezvényeken segítik a hitoktatók munkáját. Tanévenként egyszer tantestületi csendesnapon építik az iskola közösségét.

Az iskolában dolgozó más felekezetű hitoktatók is tartsák tiszteletben egyházunk tanításait és iskolánk rendjét.

Az iskola vezetőségének meg kell teremtenie azokat a feltételeket, amelyek között a nevelőtestület az elvárások szerint dolgozhat. Fáradoznia kell a szeretetteljes, derűs légkör kialakításán. Egymás elfogadása, tisztelete, a türelem és empátiakészség területén példát kell

mutatnia, törődnie kell kollégái szellemi, lelki épségével, gondjaikat, problémáikat kezelnie kell. Alkalmat kell teremtenie a lelki épülésre és a szakmai továbbfejlődésre.

Az intézményi önértékelés alapját képező egyedi elvárás-rendszerünket az Önértékelési Szabályzat tartalmazza.

2.2. Erkölcsi elvárások tanulóinktól

Elvárjuk, hogy diákjaink

- vegyenek részt az iskolai és a felekezetüknek megfelelő egyházi programokon
- tiszteletteljesen, kulturáltan beszéljenek a felnőttekkel és egymással
- alapos, rendszeres és pontos munkát végezzenek
- a rájuk bízott feladatokat lelkiismeretesen végezzék el
- a házirendet felelősen tartásuk be
- vállalják hitüket, és ez fejeződjön ki tetteikben
- képességüknek megfelelő eredményeket érjenek el.

2.3. Erkölcsi elvárások tanítványaink szüleitől

Iskolánk keresztyén szellemisége csak akkor születhet meg, ha a szülői ház támogatja nevelési elképzeléseinket. Ennek érdekében meg kell ismertetni a szülői közösségekkel az iskola szellemiségét, nevelési alapelveit, a szülők jogait és kötelességeit. Alkalmat kell adni arra, hogy a szülők megismerjék az iskola munkáját. Foglalkozni kell személyesen a családok gondjaival, segíteni kell azok megoldásában. Mindebből következőleg elvárjuk, hogy a szülők elfogadják és tiszteljék az iskola evangélikus értékrendszerét, nevelési elveit, becsüljék meg az iskolában dolgozók munkáját. A családban is próbálják felelősen, keresztyén értékrend szerint nevelni gyermekeiket. Erkölcsileg, szükség esetén erejük szerint anyagilag is támogassák az iskolát. A gyermekekkel kapcsolatos problémáikat beszéljék meg az érintett pedagógusokkal, és közösen keressenek megnyugtató megoldást.

Nevelési céljainkat csak közösen, a családok és az egyház segítségével valósíthatjuk meg.

3. Pedagógusok és szülők

Valljuk, hogy iskolánk nevelési céljait csak a gyerekek szüleivel, családjával együttműködve érheti el.

3.1. A szülő, a tanuló, a pedagógusok kapcsolattartásának formái

A tanulókat az iskola életéről, a munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, az osztályfőnök és a diákönkormányzat vezetője tájékoztatják.

- Az iskola igazgatója heti rendszerességgel tájékoztatja a tanulókat az aktuális feladatokról és eredményekről (hétfő reggeli áhítatok után), és legalább évente kétszer részt vesz a DÖK ülésén.
- Az osztályfőnökök folyamatosan tájékoztatják a diákokat az osztályfőnöki órákon.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban vagy e-mailben) tájékoztatják.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az igazgatóval, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

Deák Téri Evangélikus Gimnázium
Pedagógiai program

- A szülőket az iskola egészének életéről, a munkaterről, az aktuális feladatokról az igazgató és az osztályfőnökök tájékoztatják:
- Az igazgató félévente egyszer az intézményi szülői munkaközösség ülésén.
- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.
- A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:
  - indokolt esetben családlátogatás
  - kivételes esetekben a gyermek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében
  - szülői értekezlet
  - fogadóóra
  - e-mailes levelezőlisták osztályonként.

3.2 Az osztályfőnökök feladatai

Az osztályok felelős vezetői, gazdái az osztályfőnökök. Feladatuk elvégzésére az igazgatótól kapnak megbízást. Munkájukat az osztályban tanító tanároktól, a tanulók szüleitől és az igazgatótól kapott információk figyelembevételével végzik. Javaslattevő jogkörük kiterjed az osztállyal kapcsolatos minden kérdésre.

Főbb pedagógiai és szervezési teendők:

- Figyelemmel kísérik és értékelik az osztályban tanuló gyerekek lelki-szellemi fejlődését, tanulmányi eredményét és szociális helyzetét. Javaslatot tesznek jutalmazásra és szociális támogatásra.
- Előkészítik az iskolai rendezvényeket. Helyettesük és az osztály magyartanára segítségével előkészítik az osztályuk által szervezett ünnepélyeket, rendezvényeket.
- Az osztályfőnöki munkaterv alapján előkészítik és megtartják az osztályfőnöki órákat.
- Tanórán kívüli közösségi programokat szerveznek.
- Megtervezik, előkészítik és vezetik az osztálykirándulásokat és a tanévkezdő csendesnapokat.
- Kapcsolatot tartanak osztályuk szüleivel: szülői értekezleten, fogadóórán, szükség szerint telefonon, e-mailen és személyesen a tanév folyamán.
- Gondot viselnek az osztályterem felszerelésére, szükség esetén segítséget kérnek a gazdasági irodától.
- Közvetítik az iskolavezetés és a gazdasági iroda kéréseit az osztály és a szülők felé.
- A Mozanapló-rendszer segítségével vezetik az osztály tanulóival kapcsolatos adminisztrációt: évente ellenőrzik a tanulók személyes adatait, adminisztrálják a tanulók hiányzásait, kezelik a negyedévi, a félévi értesítőket, a törzskönyvet, és kiállítják az év végi bizonyítványokat.
- Vezetik az osztály munkáját negyedévenként értékelő tanári értekezleteket, szükség esetén rendkívüli megbeszélést hívnak össze.
- Felsőbb (10–12.) évfolyamokon felkészítenek a pályaválasztásra: beszélgetnek a diákokkal és a szülőkkel, előadókat hívnak, nyilvántartják a nyílt napokat, kezelik és ajánlják a továbbtanulási kiadványokat.
- Tájékozódnak az osztály kollégista diákjainak kollégiumi életéről, tevékenységéről.
- Osztályuk diákjaiban kialakítják a felelősségérzetet az osztályterem rendjéért és tisztaságáért; az ez ellen vétő diákokat felelősségre vonják.

- Figyelemmel kísérik osztályuk tagjai közösségi szolgálatának teljesítését, és elvégzik a szolgálattal kapcsolatos adminisztrációt (osztálynapló, törzskönyv, bizonyítvány).

4. Vizsgáztatás, számonkérés

4.1. A felvételi vizsga, átvétel

A felvételi vizsgán mind a nyolcosztályos, mind a négyosztályos tagozaton figyelembe vesszük a korábbi tanulmányi eredményt. A jelentkezéshez mellékelni kell a tanuló és a szülők által aláírt jelentkezési lapot, lelkesítő/plébánosi ajánlást a keresztlevel, és ha van, a konfirmációs/elsőáldozási /bérmálási oklevél másolatát.

A felvételiző diákoknak központi írásbelit kell tenniük magyarból és matematikából, valamint szóbeli vizsgán kell megjelenniük. A nyolcosztályos tagozat szóbeli felvételijén vizsgáljuk a felvételizők szövegértését és matematikai készségét. A négyosztályos tagozatra jelentkezők az általuk megjelölt emelt szintű képzéseknek megfelelő tantárgyi szóbeli vizsgán vesznek részt. Az emelt nyelvi képzésre a választott idegen nyelvből (angol vagy német), illetve magyar nyelv és irodalomból tartunk szóbeli meghallgatást. Az emelt matematika képzésre matematikából, az emelt biológiára pedig biológiából, kémiából és matematikából kérdezzük a felvételizőket. Mindkét tagozaton vizsgáljuk a felvételizők egyházi kötődését és motivációját.

A felvételi eljárás során a hhh-s, valamint az evangélikus felekezeti tanulók előnyt élveznek.

A tanulmányok éveiben lehetőség van az iskolába való átvételre. Az átvételt a szülő kérheti írásban. A kérelemben közölni kell a gyermek személyi adatait, a szülő elérhetőségét, meg kell jelölni az iskolaváltoztatási szándék indokait, mellékelni kell a gyermek előző két tanév végi (az aktuális tanév második félévében ezenkívül az utolsó félévi) bizonyítvány másolatát, keresztlevelének másolatát és lelkesítő vagy hitoktatói ajánlást.

Amennyiben a tanuló évfolyamán van üres hely valamelyik osztályban, az igazgató személyes beszélgetésre hívja a szülőt és a gyermeket. Az alsó négy évfolyam valamelyikére jelentkező felvételizőnek matematika és magyar nyelvi és irodalmi feladatlapot kell kitöltenie, hogy megállapíthassuk, be tud-e kapcsolódni az osztály munkájába. Szóban matematikából és magyarból kell felelnie, valamint idegen nyelvből is felmérjük a tudásszintjét. Az emelt szintű oktatást biztosító osztályainkba felvételizőknek a matematika, magyar nyelvi és irodalmi feladatlapon kívül, a tagozattól függően, biológia és kémia, vagy angol és német nyelv tantárgyakból is felmérjük tudását. Ezek alapján dönt az igazgató az átvételről. Ha valamelyik tárgyból az iskolák eltérő tantervei miatt a jelentkezőnek jelentős lemaradása van, akkor az igazgató osztályozóvizsgára kötelezheti, amelynek határidejében közösen állapodnak meg, de ez nem lehet később, mint az adott tanév vége.

4.2. Házi vizsgák, érettségi

Azok a diákok, akik a tanév végéig nem tudtak eleget tenni a tantárgyankénti minimális követelményeknek, augusztus utolsó hetében javítóvizsgát tehetnek a köznevelési törvény feltételei szerint.

A kétszintű érettségi vizsgára való felkészítést egyrészt jól bevált fakultációs rendszerünkkel, másrészt a emelt szintű képzéssel oldjuk meg. Tanulóink a 9. évfolyamtól háromféle emelt szintű képzés közül választhatnak:

- idegen nyelvi (angol és német nyelv),
- biológia, valamint

- matematika

Az emelt szintű képzési forma az adott tantárgykból felkészíti diákjainkat az emelt szintű érettségi vizsgára. A kötelező érettségi tantárgykból a középszintű érettségi vizsgára való felkészítés továbbra is elsősorban alapórán történik. Azon tanulóink számára, akik olyan tantárgykból szeretnének emelt vagy – szabadon választható tantárgyak esetén – akár középszinten vizsgázni, amelyekből nem adunk emelt szintű képzést, továbbra is megtartjuk a fakultáció lehetőségét a 11–12. évfolyamon. Emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő fakultációink elsősorban: magyar nyelv és irodalom, valamint történelem.

Elegendő jelentkező esetén informatika, ének-zene, rajz és vizuális kultúra, hittan és testnevelés tantárgykból is indítunk foglalkozásokat, amelyek a középszintű érettségre készíteneek fel.

Az érettségi vizsgára való sikeres felkészítés érdekében diákjainknak lehetőséget biztosítunk próbaérettségi (írásbeli és/vagy szóbeli) vizsgára magyar nyelv és irodalomból és történelemből. Matematikából egy próbaérettségi megírása kötelező a 12. évfolyam során. Választott tantárgykból a fakultációt tartó szaktanár szervezi a próbavizsgákat. A tanórán kívüli próbaérettségikre a munkaközösségek közti megegyezés szerint kerülhet sor.

A különbözeti és az osztályozóvizsgák időpontja általában a tanév utolsó tanítási hete, indokolt esetben a következő tanév megkezdése előtti időszak (általában augusztus 20. után). A félévi osztályozóvizsgák ideje január utolsó hete. Az előrehozott érettségi vizsgára jelentkező tanulók osztályozóvizsgáját az érettségi vizsgaidőszak kezdete előtt egy vagy két héttel szervezzük. A vizsgára vonatkozó kérelmet legkésőbb az érettségi jelentkezés határideje előtt két héttel az igazgatóhoz kell benyújtani.

Aki az adott tantárgyból a helyi tanterv szerinti tanulmányi követelményeket osztályozó vizsgán teljesítette, a tantárgy óráit a továbbiakban, vagy évisméltés esetén nem köteles látogatni. Ezen órák alatt az iskola könyvtárában, vagy az osztályfőnök által kijelölt helyen tartózkodhat.

5. Tehetséggondozás, felzárkóztatás, pályaorientáció

5.1. Felzárkóztatás

Az induló osztályokban legfontosabb feladatunk gyengébb tanulóink felzárkóztatása. A különböző iskolákból eltérő tudással és ismeretanyaggal érkeznek új tanulóink. A heterogén csoportok homogénné alakítása csak részben lehet tanórai feladat, a többi szaktanáraink tanórán kívül, egyéni foglalkozással végzik el. Az ötödikesek számára a felzárkóztató foglalkozásokat a tanulószoba keretében, a kilencedikeseknek egyéni foglalkozásokon tartjuk.

5.2. Tehetséggondozás

Az országos kompetenciaméréseken tanulóink évek óta a legjobbak között teljesítenek. Az országos átlagot mind szövegértésből, mind matematikából 150–200 ponttal haladják meg mért osztályaink.

Iskolánk a 2013-14-es tanévtől **akkreditált kiváló** tehetségpont. Elsősorban az alábbi hét tehetségterületen végzünk tehetségazonosító és tehetséggondozó tevékenységet:

- logikai-matematikai (tehetséggondozó szakkörök és a tehetséges tanulók tanulmányi versenyekre való felkészítése matematikából és szinte valamennyi közismereti tantárgyból),
- természeti (nyaranta megrendezésre kerülő természetbarát tábor),

- nyelvi és interperszonális (csereprogramok külföldi iskolákkal, angol és német nyelvi prezentációs verseny),
- testi-kinesztetikus, interperszonális és intraperszonális (színjátszó kör, táncoktatás) és
- zenei (énekkar, zenekar).

Más tehetségpontokkal való együttműködésünk elsősorban az evangélikus iskolák körében valósul meg: közös szakmai napok, közösen szervezett tanulmányi versenyek és kulturális rendezvények formájában.

5.3. Tanulmányi versenyek

Tehetséges tanulóinkat fakultációkon, szakkörökön, egyéni foglalkozásokon és 2014-től az emelt szintű oktatás keretében készítjük versenyekre. A tanulmányi versenyek közül az V. kerületi, a fővárosi, a más evangélikus iskolák vagy az országos egyház által szervezett versenyeken, valamint az országos versenyeken indítjuk diákjainkat.

Országos szinten 5–8. évfolyamos diákjaink az Országos Általános Iskolai Tanulmányi Versenyen, felsőbb évfolyamos diákjaink az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen vesznek részt (legsikeresebben természettudományos tárgyakból, magyar nyelv és irodalomból, matematikából és idegen nyelvekből).

5.4. Pályaorientáció

A továbbtanulási lehetőségeket, a különböző értelmiségi pályákat elsősorban osztályfőnöki órákon ismertetjük meg diákjainkkal a 9–12. évfolyamon. A pályaorientációba szülőket, volt diákokat is bevonunk. Pályaválasztási napot szervezünk a 10-11. évfolyamos diákjainknak. Fakultációk, ill. az emelt szintű oktatás keretében kutatóintézeteket, bíróságot, más értelmiségi munkahelyeket is felkeresünk. Tanítványainkat személyes beszélgetésen igyekszünk az adottságaiknak, körülményeiknek legmegfelelőbb pálya és felsőoktatási intézmény kiválasztásához segíteni.

6. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei, tanárválasztás

Matematikából a szakmai munkaközösség döntése alapján alakítjuk ki a két csoportot a 7. évfolyamon.

Idegen nyelvből szint szerint alakítjuk a csoportokat, szintfelmérést követően, törekedve arra, hogy a csoportok létszáma ne térjen el egymástól jelentősen.

Informatikából szint szerint hozzuk létre a csoportokat.

A reál osztályban csoportbontásban tanítjuk a matematikát, fizikát, biológiát és a kémiát.

A nyelvi emelt osztályban szintfelmérés alapján alakítjuk ki a nyelvi csoportokat.

Csoportot váltani csak rendkívül indokolt esetben, igazgatói engedéllyel lehet.

A 11. és 12. évfolyamon szervezett *fakultációkat* februárban az érintett szülők és a fakultációt először választó 10. évfolyamos diákok tájékoztatása után hirdetjük meg. A fakultációs jelentkezéseket március elejéig le kell adni. A fakultációk legalább 5 jelentkező esetén indulnak el.

7. Az esélyegyenlőség biztosítása

A Magyarországi Evangélikus Egyház Esélyegyenlőségi Programjának ajánlásait figyelembe véve iskolánk többféle módon is segít a hátrányos helyzetű tanulók esélyeinek javításában. A Magyarországi Evangélikus Egyház közoktatási esélyegyenlőségi

programjának célja: a közoktatás terén megvalósuló esélyegyenlőség elősegítése a Magyarországi Evangélikus Egyház közoktatási intézményeiben.

- Az esetleges szegregációs mechanizmusok kiszűrése.
- Az egyenlő hozzáférés biztosítása a minőségi oktatáshoz.
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása és előmozdítása az oktatási-nevelési folyamatokban (támogató lépések, szolgáltatások bevezetése, amelyek csökkentik a meglévő hátrányokat, javítják az iskolai sikerességet).
- A diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, az oktatási integráció támogatása.

7.1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók segítése

Iskolánkba nemcsak kiváló tanulmányi eredményű és kiváló képességű diákokat veszünk fel. Minden osztályközösség el tud hordozni néhány hátrányos helyzetű, érzékszervi fogyatékos vagy részképesség-zavarban szenvedő gyermeket, akik sokat fejlődhetnek az iskola közösségében. A felvételnél mérlegeljük, hogy a gyermek legalább fel tudja-e venni az osztály tanulási ritmusát, illetve, hogy a 30 fős osztályban látunk-e reményt beilleszkedésére, fejlesztésére.

Az iskola feladata felderíteni a tanulási kudarcok okait, és javítani a gyerekek esélyét a tanulásban. A szaktanár feladata azoknak a tanulóknak a felderítése, akik valamilyen tanulási zavarral küzdenek és erről az osztályfőnök, illetve a szülők tájékoztatása. Az osztályfőnök tájékoztatja a szülőket a vélelmezett problémáról, és a lehetséges megoldásokat együtt mérlegelik. Az osztályfőnök felajánlhatja az iskolaorvos vagy más szakember, illetve a Pedagógiai Szakszolgálat segítségét is. Természetesen bármilyen megoldás csak a diák és a szülő beleegyezésével lehetséges, az iskola csak a felismerésben és a szakemberhez irányításban játszik komoly, nem nélkülözhető szerepet. Amennyiben a családi/szociális háttér bizonyul a tanulási kudarc okának, akkor a gyermekvédelmi felelős segítségével próbál az osztályfőnök és az iskola segítséget nyújtani a tanuló számára. A bekerült diákok esetében idejekorán kell diagnosztizálni az esetleges tanulást gátló tényezőket, és fontos, hogy megfelelő szakember foglalkozzon az érintett tanulókkal.

Részképesség-zavarban szenvedő (diszlexiás, diszgráfiás stb.) és érzékszervi fogyatékos gyerekek oktatása nem szerepel alapító okiratunkban. Szakszerű fejlesztésükhöz nincsenek szakembereink. Ha a szülők mégis a mi iskolánkba szeretnék járatni gyermekeiket, az egyéni fejlesztő foglalkozásokat az iskolán kívül kell megoldaniuk. A szakértői bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján az igazgató határozatot hoz az adandó kedvezményekről, az egyéni bánásmódról. A tanárok ennek alapján foglalkoznak egyénileg a gyermekkel.

Érzékszervi fogyatékos tanulók ügyében az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kara utazó tanárainak szakmai segítségét vesszük igénybe.

Kollégisták esetében felvesszük a kapcsolatot a kollégiumi nevelőtanárokkal is. A gyermek eredményes fejlesztésének kulcsa a szülőkkel és a szakemberekkel való rendszeres kapcsolattartás.

7.2. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók segítése

A magatartási, beilleszkedési zavarokkal küzdő tanulók nevelésében nagy segítség az osztály és az iskola nagyobb közösségének megtartó ereje. A gyerekekről szakvéleményt kérünk. Ha szükséges, az igazgató határozatot hoz a tanuló számára adandó kedvezményekről. Az osztályfőnök folyamatosan kapcsolatot tart a szülőkkel és az osztályban

tanító tanárokkal. A magatartási zavarok hátterében gyakran rendezetlen családi háttér, szociális nehézségek állnak, támogató alapítványaink segítségével szerény anyagi segítséget is tudunk nyújtani.

Egyéni beszélgetésekre, foglalkozásokra az osztályfőnök, az iskolalelkész és a gyermekhez közel álló szaktanárok teremtenek alkalmat.

Az 5–8. évfolyamon a tanulószobai foglalkozásokon segítjük a tanulási nehézségekkel küzdő gyermekeket. Hátrányos helyzetű gyermekeink személyiségfejlesztésére lehetőség van művészeti köreinkben, a színjátszó körben, zenei együtteseinkben és rajzszaakkörünkben.

7.3. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Az iskolai gyermekvédelmi munkában elsődlegesen a probléma megelőzésre helyezük a hangsúlyt. A prevencióra a következő lehetőségeket használjuk: a szülők és a gyermekek pontos, részletes informálása felvilágosító, tematikus előadások szervezésével. A tanulókat az osztályfőnöki órák keretében, a szülőket szülői értekezleteken ismertetjük meg a diákokat érintő kérdésekkel, a tanárok, az iskolalelkész, illetve külső szakemberek bevonásával. A témaválasztásban a mentálhigiénés gondozás élvez elsőbbséget, ezen belül: a drog, a szexuális felvilágosítás, a szabadidő-kihasználás, az egészséges életmód kérdései.

Iskolalelkészünk egyéni lelki gondozással és csoportos foglalkozásokkal támogatja munkánkat, kritikus esetben ő foglalkozik az ifjúságvédelmi kérdésekkel.

A tanulószobára rendszeresen irányítanak az osztályfőnökök gyermekeket az 5-6. évfolyamról, elsősorban veszélyeztetett diákokat. A tanulószobai foglalkozások keretében a napi felkészülés mellett megismerik a különféle tanulási módszereket.

7.4. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Iskolánkban sok tanuló él nehéz anyagi körülmények között, vagy hátrányos családi helyzetben. Ennek orvoslására néhány alapítványi támogatás, illetve segély áll rendelkezésünkre, melyekről az osztályfőnökök szülői értekezleten tájékoztatják a szülőket.

- A Keken-ösztöndíj – amelyet egy volt diák alapított – minden tanévben havi 5000 Ft-tal támogat két erre érdemesnek bizonyuló diákot.
- Jó tanuló, jó némettudással rendelkező szorgalmas diákjaink közül évente ötöt a Groz Alapítvány támogat általában egyszeri 60 ezer forint körüli összegben. A támogatást pályázat útján lehet elnyerni.
- Az Obermeyer Margit Alapítvány éves egyszeri iskolakezdési, vagy havi rendszeres ösztöndíjjal támogatja a szociális helyzetüknél fogva rászoruló jó tanuló, tehetséges, evangélikus diákjainkat.
- A Sztehlo Gábor-ösztöndíj a valamilyen területen tehetséges, de anyagilag rászoruló evangélikus diákjainknak nyújt éves egyszeri támogatást, hogy az általuk választott módon és eszközökkel továbbfejleszthessék tehetségüket.
- Iskolánk kérésére a Deák Téri Evangélikus Gimnázium Iskola Alapítványa támogatja a tehetséges és a rászoruló diákjainkat.
- A valamilyen területen kimagasló teljesítményt nyújtó diákjaink tanév végi jutalmazása szintén az Iskola Alapítvány segítségével történik.

8. Tanórán kívüli foglalkozások, közösségfejlesztés

8.1 Tanórán kívüli foglalkozások

Nevelési munkánk fontos része a művészeti nevelés, a közösségépítés, valamint a diákok speciális érdeklődésének felkeltése, elmélyítése, ezért délutánonként szabadon választható szakköröket szervezünk. Ilyenek a különböző korosztályoknak meghirdetett matematika szakkörök, a kémia szakkör, a programozó szakkörök, a történelem versenyfelkészítő szakkör, a rajzszakkör, énekkarok, zenekar, sportkör, filmklub, színjátszó kör, illetve a tanulószoba keretein belül kezűgyesség-fejlesztő foglalkozások. Ezeket a szakköröket iskolai életünk fontos részének tartjuk, és újabb szakkörök szervezését is bátorítjuk.

A nevelés fontos színterei az osztályok tanórán kívüli programjai. Ezek múzeum-, mozi- és színházlátogatások, bíróság és más társadalmilag vagy a pályaválasztás szempontjából fontos helyek meglátogatása. Az 5–6. évfolyam kirándulásokat és más programokat szervez a szülőkkel közösen. Együttműködünk a Káva Színházzal, akik drámajáték keretében fejlesztik a gyerekek interperszonális és intraperszonális kompetenciáit.

Iskolánkban 1997-től iskolai sportkör működik. Az ISK feladata, hogy a mindennapi testedzés megvalósítását és a sportban tehetséges tanulók kiválasztását segítse elő. A kerületi és egyéb versenyeken való részvétel mellett ápoljuk a kialakult kapcsolatot az ország többi evangélikus gimnáziumával.

8.2. Táborok, osztálykirándulások

Tanulóink érdeklődése, igénye szerint a nyár folyamán különböző szaktáborokat szervezünk: természetismereti tábor, természetjáró táborok, alkotótábor, hittantábor, a bakonybéli szerzetesek kolostorában zajló „ora et labora” tábor.

Kisebb csoportok számára gyalog- és vízitúrákat szervezünk. Eközben diákjaink nemcsak a sport örömét érezhetik, hanem az egymásrautaltság igazi közösséggé is kovácsolja őket.

Télen az alsóbb évfolyamok számára ötnapos sítábort szervezünk, ahol kis csoportokban tanári felügyelet mellett szakképzett oktatók vezetésével tanulnak sízni a gyerekek.

A tanév folyamán többször kerül sor egyedi szervezésű osztálykirándulásokra, belföldön és a határon túli magyarlakta vidékekre, kerékpártúrákra, természetjárásra.

8.3. Ünnepek, koncertek, színelőadások

Osztályaink közösségét erősítik az ünnepekre, megemlékezésekre való felkészülések, amelyek szintén tanórán kívül folynak. Megemlékezéseinkben szerepelnek mind az állami, mind pedig az egyházi ünnepek, különösen is:

- október 6.
- október 23.
- karácsony
- a kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja
- március 15.
- nagyhét
- a holokauszt áldozatainak emléknapja

- a nemzeti összetartozás napja.

Diákjaink egyes műsorokkal (pl. betlehemes játék) szeretetotthonokba, gyülekezeti alkalmakra is ellátogatnak önkéntes szolgálat keretében.

Énekkaraink és zenekarunk fő fellépései az adventi koncert és az évzáró koncertek, emellett néhány istentiszteletünkön is szolgálnak. TüKörSzín színjátszó körünk a tanév folyamán néhány alkalommal tart előadást. Művészeti együtteseink is fellépnek gyülekezetekben.

8.4 Hagyományos iskolai rendezvényeink:

- évnyitó istentisztelet
- gólyabál kicsiknek és nagyoknak
- Deák-nap
- Erzsébet-bál
- szalagavató bál
- farsang
- komplex vetélkedő
- prezentációs verseny (angol, német)
- ballagás
- DEGmittud
- Sportnap
- évzáró istentisztelet.

Rendezvényeinket és egyéb tanórán kívüli foglalkozásainkat is támogatja a Deák Téri Evangélikus Gimnázium Iskola Alapítványa. A támogatás összege az alkalomtól függően (pl. szalagavató bál, ballagás) változó.

8.5. Partnerkapcsolatok

Iskolánk testvériskolai kapcsolatai keretében diákjaink a tanult nyelvet gyakorolhatják, ill. más kultúrával ismerkedhetnek. Évenkénti cserekapcsolataink:

- Evangelisches Ratsgymnasium, Erfurt: a mindenkori 9. évfolyam
- Stiernhööksgymnasiet, Rättviks kommun: a mindenkori 11. évfolyam

E két iskolával a kapcsolatok formája évi egy-egy diákcsoport cseréje, a vendégek a kapcsolatok keretében vendéglátó családoknál laknak. Az egy-egy hét folyamán közös kulturális és sportprogramokon vesznek részt, órákat látogatnak, a vendéglátó diákokkal és családokkal ismerkednek.

- Laurentius Gymnasium, Neuendettelsau: alkalmanként tanár- és diákcseré.

Ebben a kétszer 14 napos cserében évente 2-4 magasabb szintű nyelvtudással rendelkező 10.-11. évfolyamos diákunk vesz részt. Németországban a kint tartózkodás alatt bejárnak az iskolába, aktívan vesznek részt a tanórákon, rendezvényeken.

- L M Engströms Gymnasium, Vallgatan 11, 411 16 Göteborg, Svédország

Ez egy egyhetes csereprogram a két iskola énekkaros diákjai számára, közös énektanulással és közös templomi koncertekkel, melyen alkalmanként 30-40 diákunk vesz részt. Egyik évben mi fogadjuk a göteborgi iskola kórusát, másik évben ők látnak minket vendégül Göteborgban.

A csereprogramok költségeit évről évre igyekszünk pályázatok útján nyert pénzeszegekkel csökkenteni. A fennmaradó részt a jelentkezők szülei állják. Rászoruló diákjainknak az iskola alapítványa nyújt segítséget, hogy részt vehessenek a programokon.

9. A diákönkormányzati munka pedagógiai feladatai

Iskolánkban működik diákönkormányzat, amelynek fontos szerepe van a közösségi élet, az érdekvédelem, a szabadidős szervezések, a demokráciára nevelés területén. A diákönkormányzat segítése, irányítása tanári feladat. A választott diákvezetőségnek szüksége van olyan felnőttre, aki segíti munkájában, aki rendelkezik az empátia készségével, aki fontosnak tartja a tanulókkal való folyamatos foglalkozást, aki tud érvelni, meggyőzni. Ha a tanár és a diákvezetőség egymásra talál, akkor az együttműködés mind pedagógiai, mind szervezeti, mind tevékenység-szervezési szempontból gyümölcsöző lehet.

A diákönkormányzatnak véleményezési joga van minden ügyben, amelyet jogszabályok garantálnak számukra. Ezenkívül önálló programokat szerveznek, gyűjtéseket rendeznek, belefolyanak az önkéntes munka szervezésébe, kezdeményezésekkel élhetnek a tantestület és az igazgató felé.

10. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

Ahhoz, hogy a tanulók egy-egy órán többféle módszerrel is dolgozhassanak (páros vagy csoportmunka), a tantermek bútorzatát is ennek figyelembe vételével kell megválasztani. A mozgatható asztalok, székek gyors átalakítást tesznek lehetővé, lehetőség szerint ilyeneket szerzünk be. Szeretnénk elérni, hogy minél több teremben interaktív tábla vagy projektor és számítógép segítse a többoldalú interakciót.

Magyar nyelv és irodalom

Dvd-k, cd-k, írói portrék. Tanári kincsesládák, tankönyvek, szöveggyűjtemények, feladatgyűjtemények. Kézikönyvek, lexikonok, kötelező olvasmányok.

Történelem

A tanulók felszerelése történelem tankönyv és történelmi atlasz, az alsó négy évfolyamon továbbá feladatgyűjtemény és esetleg történelmi olvasókönyv.

Falitérképek, amelyek az adott térséget ábrázolják a tárgyalt korban. Szemléltetéshez, források felolvasásához kézikönyvek, albumok, CD-romok.

Élő idegen nyelv (német, angol)

A tanári kézikönyvtár könyvei. Segédkönyvek a különféle készségek gyakoroltatásához, nyelvvizsgára, érettségi vizsgára való felkészítéshez és a célországok kultúrájának tanításához. 16-16 db német-magyar, magyar-német angol-magyar, magyar-angol középszótár. Különböző egynyelvű szótárak, nagyszótár. Idegen nyelvű újságok, folyóiratok német nyelven, valamint irodalmi művek mindkét nyelven, könnyített olvasmányok angol nyelven. CD-k, CD-s / USB-s magnó, DVD-k, számítógép, projektor.

Matematika

Táblai körző, vonalzó, szögmérő. Térbeli testek (műanyag, dróthálóból készített, szétszedhető). Kúpszeletek (műanyag modell). Fóliák a szemléltetéshez. Példatárak.

Deák Téri Evangélikus Gimnázium
Pedagógiai program

Fizika

Megfelelően illeszthető tankönyvek, munkafüzetek, példatárak, tanári segédletek. Filmek, animációk, interaktív tananyagok. Számítógép, projektor.

Megfelelően felszerelt szertár demonstrációs és tanulói kísérletekhez.

Biológia és egészségtan, Kémia

Számítógép projektor, írásvetítő. Filmtár, fóliaszorozatok,

A tanári és tanulói kísérletező munkához felszerelt szaktanterem (víz-, gáz-, elektromos csatlakozások) és szertár a szükséges modellekkel, eszközökkel, vegyszerekkel, fali szemléltető képekkel. A forgalomban lévő tankönyvsorozatok, példatárak, feladatgyűjtemények, határozókönyvek, kézikönyvek, szakkönyvek a szaktanteremben és az iskolai könyvtárban.

Földrajz

Falitérképek, földgömbök, szemléltető tablók, földrajzi atlaszok, feladatgyűjtemények, ásvány- és kőzetgyűjtemény, egyéb: iránytű, hőmérő.

Hittan

A diákok taneszközei: Biblia, Evangélikus énekeskönyv.

Kiegészítő taneszközök: bibliai térképek, gazdagon illusztrált kézikönyvek, filmek, zenei CD-k.

Ének-zene

Zenei CD-k, CD-s magnó. 5–8. évfolyamon furulya a diákoknak. Zongora, hangszerek. Evangélikus énekeskönyv.

Rajz és vizuális kultúra

Számítógép, projektor.

Informatika

Hardver

Külső hálózat (internet)	<i>kapcsolat a sulinet hálózathoz</i>	1 készlet
--------------------------	---------------------------------------	-----------

UPC internet előfizetés saját IP-vel

Belső hálózat	Minden gép elérhető (UTP)	
---------------	---------------------------	--

	Belső hálózati szerver	2db
--	------------------------	-----

Munkaállomások	LGA1155 Intel Pentium PC	
----------------	--------------------------	--

	(osztott rendszerű)	18db
--	---------------------	------

Demonstrációs eszközök	Kivetítő (SVGA és video komp.)	2db
------------------------	--------------------------------	-----

Szoftver rendszer	Linux GNU Debian	20 pld
-------------------	------------------	--------

	(osztott rendszerű)	
--	---------------------	--

Testnevelés

.Bordásfal, kiegészítő tornakészlet, mászórúd, mászókötel, súlyzók, evezőgép, ellipszis tréner, szobakerékpár, tornapadok, gerenda, KTK eszközök, tornaszámolyok, tornaszőnyegek, medicinlabdák, gyógylabdák, gumilabdák, gumiszalagok, ugrókötelek, tornakarikák.

Magasugróállvány léccel. Kosárlabdához 2 palánk gyűrűvel, hálóval. Kosárlabdák, röplabdák, focilabdák, kézilabdák, szivacsabdák, gumilabdák, kislabdák. Teremfoci-kapuk. Asztaliteniszhez 3 asztal hálóval, ütők. Tollaslabda. Sportmezek. 2 db NETFIT csomag.

III. Iskolánk helyi tanterve

1. Órahálónk

Iskolánkban a tanórák a 45 percesek. Tanításunk célja a protestáns hagyományoknak megfelelően széles körű műveltség kialakítása, az érettségire és a továbbtanulásra való felkészítés. Ezt tükrözi az alsó négy évfolyamon a nyelv- és matematikaórák viszonylag magas száma, a magyar, a történelem és a természettudományok oktatási rendje; valamint a felsőbb évfolyamokon a háromféle emelt szintű képzési forma. Az óraszámokat a választott nyolcosztályos kerettantervnek és az iskola egyházi sajátosságának megfelelően alakítottuk ki a 2011. évi CXCV. törvény, a 110/2012. számú kormányrendelet (a Nemzeti alaptanterv kiadásáról) és a 51/2012. számú EMMI rendelet (A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről) előírásai szerint.

Órahálónk a pedagógiai program végén található.

2. Tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, tankönyvellátás

Alapvető minden tárgy esetén, hogy a választott tankönyv szerepeljen az oktatásért felelős minisztérium által kiadott tankönyvlistán, és tartalmában, felépítésében, szemléletmódjában alkalmazkodjon iskolánk helyi tantervéhez. Törekszünk arra, hogy az osztályok, nyelvi csoportok az évek során azonos tankönyvsorozatok szintjein haladjanak végig.

Általános szempont, hogy olyan könyveket, munkafüzeteket, egyéb eszközöket kell választani, amelyek a tanulók életkorát figyelembe veszik, lehetőséget adnak a differenciálásra, valamint életközeli és tevékenykedtető feladatokat tartalmaznak. A tankönyveket a munkaközösségek egységesen választják ki.

Az irodalmi szöveggyűjtemény adjon minél gazdagabb képet a korszakról, szerzőkről.

A történelem tankönyv tartalmazzon elegendő számú, jól kiválasztott történelmi forrást, mellyel a diákok forráselemző képessége kialakítható és fejleszhető. Legyen benne elegendő szemléltető anyag (pl. térkép, diagram, összehasonlító táblázat, képek), mely az anyag élményszerűvé tételén túl a tanulók elemző képességének fejlesztését is szolgálja.

Angol és német nyelvből a korosztályi sajátosságoknak, a tudásszintnek, a munkaközösség által felállított követelményeknek, a diákok érdeklődési körének, az érettségi, illetve a nyelvvizsga követelményeinek megfelelően választunk a gazdag kiadói kínálatból.

A matematikai, fizikai feladatgyűjtemények a kétszintű érettségi elveinek feleljenek meg. A természettudományos tárgyak esetén fontosnak tartjuk, hogy a tankönyvek gazdag kép- és ábraanyaggal rendelkezzenek, a szöveg jól érthető és szakmailag pontos legyen. Ha lehetőség van rá, több tárgynak azonos kiadótól rendelünk, hogy igénybe tudjuk venni a kiadói kedvezményeket. Alsóbb (5–8.) évfolyamokon munkafüzet is szükséges minden diák számára. Informatikából fontos, hogy minden LINUX-kompatibilis legyen, az egyes témakörök elsajátításánál az elméleti alapok és általános elvek kerülnek hangsúlyozásra a konkrét programhasználattal szemben. Az információszerzésben erősen támaszkodunk a „neten” található, letölthető munkákra.

Az evangélikus egyház által folyamatosan fejlesztett és ajánlott hittankönyveket és a hozzájuk tartozó tanári kézikönyveket használjuk. A bibliafordítás kiválasztásának szempontja, hogy jól érthető szöveget tartson kezében a diák.

A kiválasztott tankönyvek listáját a törvényi előírásoknak megfelelően nyilvánosságra hozzuk, megjelölve az igénybe vehető kedvezményeket.

Ingyenes tankönyvet a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény 8.§ (5) által meghatározott körben a jogosultság igazolása ellenében biztosítunk

- tartósan beteg,
- a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő,
- három vagy több kiskorú, illetve eltartott gyermeket nevelő családban élő,
- nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, vagy
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanítványainknak.

A kedvezményezettnek az ingyen tankönyveket a könyvtár állományából kölcsönözzük, azokat a tanév végén megkímélt állapotban vissza kell adni.

Amennyiben a kedvezményezett tanuló az általa használt ingyen tankönyvet a tanév végén nem tudja megfelelő állapotban a könyvtárba visszahozni, vagy szeretné azt megtartani, akkor a tankönyv árát az iskola könyvtára számára köteles megtéríteni.

3. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, ezen belül az írásbeli beszámoltatások formái, szerepük, súlyuk, dokumentálás

A diákok munkájának rendszeres ellenőrzése a tanári munka elengedhetetlen része.

A készségi tárgyak kivételével rendszeresen feleltetünk szóban.

Kisebb anyagrészből röpdolgozatot, nyelvórán szódolgozatot is íratunk.

A gyerekek füzetét az 5–8. évfolyamon rendszeresen, a 9–12. évfolyamokon alkalmanként ellenőrizzük.

A házi feladatokat alkalmanként beszédjük, minden óra elején megbeszéljük.

A tanulói kiselőadásokat, projekteket, az órai munkákat szövegesen és érdemjeggyel is értékelhetjük.

Minden téma lezárásakor témazáró dolgozatot íratunk. A témazáró időpontját legkésőbb egy héttel korábban egyeztetni a tanár az osztállyal. Egy napon legfeljebb két tantárgyból lehet

témazáró dolgozatot íratni. A témazáró dolgozatok osztályzatai a többi érdemjegynél súlyosabbak, hiszen azok egy egész témakörben való jártasságot mérnek.

Ha egy tanulónak a tanév során csak elégtelen témazáró dolgozatai születtek, nem engedhető javítóvizsga nélkül felsőbb évfolyamba.

Az év végi osztályozáskor figyelembe vesszük a változás tendenciáját is.

Dokumentálás

A szóbeli feleleteket azonnal szóban értékeljük, a jegyeket beírjuk. Az írásbeli munkák eredményét akkor hirdetjük ki az osztály előtt, ha annak pedagógiai értéke van. Az írásbeli munkákra ráírjuk az osztályzatokat. Minden osztályzatot legkésőbb háromhetente be kell vezetni az elektronikus naplóba. A szülőket a jegyekről az elektronikus napló útján értesítjük. A félévi és év végi jegyeket a tanár adja. Az osztályozó konferencián a tantestület a jegyeket megvitathatja, a vitás eseteket eldönti. Az osztályzatokat félévkor az elektronikus naplóból nyomtatjuk, év végén a bizonyítványba vezetjük be. A bizonyítvány okirat.

4. A magasabb évfolyamra lépés feltételei, választás az iskola által kínált emelt szintű képzési formák közül

Magasabb évfolyamra léphet az, aki az évfolyam tantervi követelményeit teljesítette. A követelményeket tantárgyanként az iskola helyi tanterve tartalmazza.

A nyolcosztályos képzésben részt vevő gyerekek osztálya a 9. évfolyamtól különválik, aszerint, hogy milyen emelt szintű képzési formában vesznek részt. Az úgynevezett „reál” osztály 2017 szeptembertől biológia, illetve matematika emelt szintű képzésben részesül. A másik osztály idegen nyelvi emelt szintű képzést kap. Az emelt szintű képzési formák választásáról a szülők írásbeli kérelmet nyújtanak be a 7. osztály végén. A választás elfogadásáról az igazgató a szaktanárok és az osztályfőnök véleményének kikérésével dönt. Az a tanuló, akinek választásával tanárai addigi eredményei, 7. év végi osztályzatai alapján egyetértenek, bekerül a kívánt képzésre. Akinek a választását tanárai nem tartják megalapozottnak, annak a szüleit az igazgató beszélgetésre hívja be, hogy a gyermek képességeinek és adottságainak legmegfelelőbb képzési formát választhassák ki. Ha a beszélgetésen nem jutnak egyezsége, akkor a szülő kérésére a tanuló a 8. évfolyam szeptemberében házi kisvizsgán adhat számot tudásáról.

Ilyen módon az iskolában bent lévő gyerekek osztályokba sorolása megelőzi a kívülről felvételizők jelentkezését és felvételét. A két osztály fennmaradó helyeit hirdetjük meg a négyosztályos tagozatra jelentkező felvételizők számára.

5. A tanulók felkészüléséhez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A feladatok célja: segítsék az elmélyülést, serkentsenek önálló gondolkodásra, kreativitásra, kutatómunkára, az ismeretanyag gyarapítására, a kifejezőkészség elsajátítására. Az otthoni feladatok lehetővé teszik az ismeretek elsajátítását, a készségek kialakulását és megerősödését. Az egymást követő órákra rövidebb, 15-25 perc alatt elvégezhető otthoni feladat segíti legjobban a tanulási folyamatot, ha azonban a feladat kijelölése és számonkérése között több nap telik el, adható elmélyültebb kidolgozást igénylő feladat is, különösen a gimnázium felső osztályaiban. A tankönyvekhez tartozó munkafüzetek segítik az otthoni feladatok meghatározását. Alkalmanként könyvtári vagy internetes kutatómunkát is kapnak a felsőbb éves diákok, hogy elsajátítsák a könyvtárak, elektronikus ismerethordozók használatát. Nagyobb lélegzetű házi dolgozatokat (félévente egyet-kettőt) hosszabb (1-2

hetes) határidővel adunk fel. Ezeknek a munkáknak a határidejét a tanulók túlterhelésének elkerülése érdekében a gyerekekkel és az osztályban tanító kollégákkal egyeztetni kell. Érdeklődő gyerekeknek szorgalmi feladatokat is adunk, vagy kiselőadások tartására kérjük fel őket, amelyeket az órán szintén értékelünk.

6. A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei és formája

A magatartást és a szorgalmat az iskola házirendje alapján az osztályt tanító tanárok együttesen végzik el. Célunk, hogy a gyerekek a fegyelmezett közös munka szabályait életkoruknak megfelelően elsajátítsák, társaik, tanáraik és az iskola többi dolgozójának munkáját megbecsüljék. A magatartás és szorgalom értékelése elsősorban a magatartás és szorgalom osztályzatok keretében történik, súlyosabb fegyelemsértés esetén az iskola házirendjében és az SZMSZ-ben rögzített módokon járunk el.

A tanuló magatartásának értékelésére év közben az ellenőrzőbe, elektronikus naplóba dicséret és intők írhatók. Ezek formái: szaktanári dicséret, osztályfőnöki dicséret, igazgatói dicséret, szaktanári, osztályfőnöki és igazgatói elmarasztalások, sorrendben figyelmeztető, intő, rovó. A házirend súlyos megsértésekor az igazgató fegyelmi eljárást indíthat a tantestület a tanuló ellen a 2011. évi CXC. törvény 58.§-a és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 53.§-a alapján.

A magatartás és szorgalom jegy megállapítása a tantestület feladata, a végleges minősítést az osztályozó értekezleten tantestületi döntés előzi meg mind a félév, mind pedig a tanév végén.

A tanuló igazolatlan hiányzásai következtében a magatartás jegy legfeljebb a következő lehet:

Igazolatlan órák száma	Magatartás jegy legfeljebb
3 óra	4
8 óra	3
15 óra	2

Igazgatói figyelmeztető vagy annál súlyosabb mértékű elmarasztalás a tanuló változó minősítésű magatartását vonja maga után.

A szorgalom osztályzat megállapításánál a tantestület figyelembe veszi a tanuló képességeit, s a minősítés kifejezi a tanuló képességeinek és szorgalmának viszonyát. Aki megbukik egy tárgyból, annak abban a félévben szorgalom minősítése hanyag.

7. Erkölcstan, etika és a szabadon választható tantárgyak helye a helyi tantervben

A kerettanterv által az 5–8. évfolyamra előírt erkölcstan és 11. évfolyamra előírt etika tantárgyakat az iskola egyházi jellegének megfelelően a hittan tantárgyba integráltuk.

Az 5. és a 9. évfolyamon szabadon választható tánc és dráma oktatása az ének-zene tantárgy keretében történik. Az 5–7. évfolyamon választható technika és életvitel tanítása a rajz és vizuális kultúra tantárgyban kapott helyet. A 11–12. évfolyamon „művészetek” címén

választható 2–2 órát ének-zene oktatására fordítjuk. A 12. évfolyamon választható technika és életvitelt a hittan tantárgyon belül valósítjuk meg.

8. A közösségi szolgálat

A 2011. évi CXCV. tv. alapján 2016-tól az érettségi vizsgára jelentkezés feltétele 50 óra dokumentált közösségi munka. Ez a munka iskolánk alapelveivel, szellemiségével összhangban áll, korábban is részt vettek tanulóink közösségi szolgálatban, a változás csak a dokumentálás szükségességében áll.

A közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása.

A közösségi szolgálat keretei:

- az egészségügyi
- a szociális és jótékonyági,
- az oktatási,
- a kulturális és közösségi,
- a környezet- és természetvédelmi,
- a katasztrófavédelmi,
- az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős tevékenységek.

A 9–11. évfolyamos tanulók számára lehetőség szerint három tanévre, arányosan elosztva szervezzük meg a közösségi szolgálatot. Indokolt esetben, a szülő kérésére, ettől el lehet térni. A közösségi szolgálat színtere iskolánkban elsősorban az evangélikus egyház oktatási és szociális intézményei, gyülekezetei. Ha egy diák saját egyházán keresztül szervezett közösségi szolgálatba kapcsolódik be, azt is elfogadjuk.

A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott. A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemei:

- a tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát,
- az osztálynaplóban és a törzslapon az osztályfőnök dokumentálja a közösségi szolgálat teljesítését,
- az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad,
- az iskola a közösségi szolgálatkal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzatában rögzíti,
- az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek megállapodást kötnek, amely tartalmazza a megállapodást aláíró felek adatait és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a mentor nevét és feladatkeretét.

Az intézmény vezetője felelős a közösségi szolgálat megszervezéséért, továbbá gondoskodik arról, hogy az intézményben a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumaiban megfelelő módon – az adatvédelmi szabályok megtartását szem előtt tartva – nyilvántartsák és

folyamatosan vezessék a tanulók iskolai közösségi szolgálatának végzését a törzslapon, a bizonyítványban és a naplóban.

A középiskola intézményvezetője jelöli ki az iskolai koordinátort, aki felelős:

- a tanulók felkészítéséért,
- a pedagógiai feldolgozásért (mentorálás),
- a fogadó helyekkel való kapcsolattartásért,
- az adminisztrálásért, dokumentálásért, igazolásért,
- a tanulók bevonásáért a folyamat egészébe,
- a tevékenységek elismeréséért,
- az együttműködés és kölcsönösség elvének érvényesítéséért.

Iskolánkban a közösségi szolgálatot az iskolalelkész és a tanulók osztályfőnökei koordinálják.

9. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotát a NETFIT módszerrel mérjük. A módszer magában foglalja a testömegindexet (BMI), testzsírszázalék-mérést, 20 méteres állóképességi ingafutás tesztet, ütemezett hasizomtesztet, törzsemelés tesztet, ütemezett fekvőtámasz tesztet, kézi szorítóerő mérést, helyből távolugrás tesztet és hajlékonysági tesztet.

10. A középszintű érettségi témakörei

Magyar nyelv és irodalom

Magyar irodalom:

1. Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők: Ady Endre, Arany János, Babits Mihály, József Attila, Kosztolányi Dezső, Petőfi Sándor
2. Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők: (Választható az Oktatási Hivatal hatályos listája alapján.)
3. Művek a magyar irodalomból III. Kortárs (A mindenkor vizsga előtti utolsó 30 évben keletkezett irodalmi alkotás)
4. Művek a világirodalomból (Választható az Oktatási Hivatal hatályos listája alapján.)
5. Színház és dráma (Az Oktatási Hivatal hatályos listája alapján.)
6. Az irodalom határterületei

Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és a határon túli irodalom

Iskolánk hagyományainak és evangélikus identitásának megfelelően a szaktanár az irodalom szóbeli érettségi tételek egyikébe, természetesen evangélikus szerző kapcsán integrálja az egyházhoz kötődést.

Magyar nyelv:

1. Kommunikáció
2. A magyar nyelv története
3. Ember és nyelvhasználat
4. A nyelvi szintek
5. A szöveg
6. A retorika alapjai

7. Stílus és jelentés

Történelem.

1. Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra, pénzügyi és gazdasági ismeretek
2. Népeség, település, életmód
3. Egyén, közösség, társadalom, munkaügyi ismeretek
4. Politikai berendezkedések a modern korban
5. Politikai intézmények, eszmék, ideológiák
6. Nemzetközi konfliktusok és együttműködés
7. Szabad témakör

Élő idegen nyelv (német, angol stb.)

1. Személyes vonatkozások, család
2. Ember és társadalom
3. Környezetünk
4. Az iskola
5. A munka világa
6. Életmód
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
8. Utazás, turizmus
9. Tudomány és technika
10. Gazdaság, pénz

Matematika

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok (Halmazelmélet, logika, logikai műveletek, bizonyítások a matematikában. Egyszerűbb kombinatorikai feladatok, a gráfelmélet alapjai.)
2. Számelmélet, algebra (Számfogalom kiterjesztése, a valós számkör. Számelmélet. Algebrai kifejezések, műveletek. Hatvány, gyök, logaritmus. Első- és másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek. Kétismeretlenes egyenletek, egyenlőtlenségek.)
3. Függvények, analízis (A függvény fogalma, alapfüggvények és egyszerű transzformáltjaik. A függvények jellemzése. Sorozatok, kamatos kamat számítása.)
4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria (Alapfogalmak, nevezetes pont-halmazok. Transzformációk. Egybevágóság. Hasonló alakzatok. Síkgeometriai alakzatok. Térbeli alakzatok. Terület-, kerület-, felszín- és térfogatszámítás. Műveletek vektorokkal. Vektorok alkalmazásai. Koordinátageometria [egyenes, kör egyenlete, ezek kölcsönös helyzete].)
5. Valószínűség-számítás, statisztika (Leíró statisztika. Gyakoriság, relatív gyakoriság. Átlagok, szórás. Valószínűség-számítás alapjai.)

Fizika

1. Mechanika (Newton-törvények. Pontszerű és merev test egyensúlya. Mozgások fajtái: egyenes vonalú egyenletes, egyenletesen változó mozgás, függőleges hajítás.

Periodikus mozgások: egyenletes körmozgás, harmonikus rezgőmozgás, matematikai inga, mechanikai hullámok. Munka, energia, mechanikai energia fajtái. Teljesítmény. Folyadékok és gázok mechanikája.)

2. Termikus kölcsönhatások (Állapotjelzők. Termodinamikai egyensúly. Hőtágulás. Energia megmaradása hőtani folyamatokban. Gáztörvények. Ideális gáz kinetikus modellje. Hőtan főtételei: I. főtétel hőtani folyamatokban. II. főtétel. Jelenségek a főtétel tükrében. Kalorimetria. Halmazállapot-változások. Hőterjedés formái.)
3. Elektromos és mágneses kölcsönhatás (Elektrosztatika: alapjelenségek. Elektromos mező jellemzése. A kondenzátor. Egyenáram jellemzői, Ohm törvénye. Munka, teljesítmény, hatásfok. Félvezetők. Időben állandó mágneses mező: mágneses alapjelenségek. A mágneses mező jellemzése, mágneses erőhatások. Időben változó mágneses mező: indukció, Lenz törvénye. Váltakozó áram. Munka, teljesítmény. Energiaszállítás. Elektromágneses hullámok fogalma, sebessége, spektruma. A fény mint elektromágneses hullám. Hullámjelenségek. Snellius–Descartes-féle törvény. Geometriai fénytán. Tükrök, lencsék. A szem és látás.)
4. Atomfizika, magfizika, nukleáris kölcsönhatás (Az anyag szerkezete. Az atom szerkezete. A kvantumfizika elemei. Atommagban lejátszódó jelenségek. Az atommag összetétele, radioaktivitás, maghasadás, láncreakció, sugárvédelem.)
5. Gravitáció, csillagászat (A gravitációs mező. Csillagászat: alapismeretek. Az ősrobbanás elmélete, táguló világegyetem.)
6. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek (A fizikatörténet fontosabb személyiségei. Felfedezések, találmányok, elméletek.)

Biológia

1. Bevezetés a biológiába (A biológia tudománya. Az élet jellemzői. Fizikai, kémiai alapismeretek)
2. Egyed alatti szerveződési szint (Szervetlen és szerves alkotóelemek. Az anyagcsere folyamatai. Sejtalkotók [az eukarióta sejtben].)
3. Az egyed szerveződési szintje. (Nemsejtes rendszerek. Önálló sejtek. Többsejtűség. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak. Az állatok viselkedése)
4. Az emberi szervezet. (Homeosztázis. Kültakaró. A mozgás. A táplálkozás. A légzés. Az anyagszállítás. A kiválasztás. A szabályozás. Szaporodás és egyedfejlődés.)
5. Egyed feletti szerveződési szintek. (Populáció. Életközösségek, élőhelytípusok.) Bioszféra. Globális problémák. Ökoszisztéma. Környezet- és természetvédelem)
6. Öröklődés, változékonyság, evolúció. (Molekuláris genetika. Mendeli genetika. Populációgenetika és evolúciós folyamatok. A bioszféra evolúciója.)

Kémia

1. Általános kémia. (Atomok és belőlük származtatható ionok. Molekulák és összetett ionok. Halmazok. A kémiai reakciók. Reakciótípusok. A kémiai reakciók és az elektromos energia kölcsönhatása. Tudománytörténet.)
2. Szervetlen kémia. (Elemek és vegyületek szerkezete. Elemek és vegyületek fizikai tulajdonságai és ezek anyagszerkezeti értelmezése. Elemek és vegyületek kémiai sajátosságai. Elemek és vegyületek előfordulása. Elemek és vegyületek laboratóriumi és ipari előállításai. Elemek és vegyületek legfontosabb ipari felhasználásai. Elemek és vegyületek jelentősége. Tudománytörténet.)

Deák Téri Evangélikus Gimnázium
Pedagógiai program

3. Szerves kémia. (A szerves vegyületek szerkezete és csoportosításuk. A szerves vegyületek fizikai tulajdonságai. A szerves vegyületek kémiai sajátosságai. A szerves vegyületek előfordulása. A szerves vegyületek jelentősége. A szerves vegyületek laboratóriumi és ipari előállításuk. Tudománytörténet.)
4. Kémiai számítások. (Az anyagmennyiség. Az Avogadro-törvény. Oldatok, elegyek [százalékos összetételek, koncentráció, oldhatóság]. A képlettel és reakcióegyenlettel kapcsolatos számítások. Termokémia. Kémiai egyensúly, pH. Elektrokémia.)

Földrajz

1. Természetföldrajz: Föld és Világegyetem, Kőzetburok, Vízburok, Légkör, Földrajzi övezetek, Kontinensek és hazánk természetföldrajza
2. Társadalom-, gazdaságföldrajz: Népeségföldrajz, Településföldrajz, Mezőgazdaság földrajza, Iparföldrajz, Szolgáltatások földrajza, Monetáris világ, Nemzetközi szervezetek, Országcsoportok, A fejlett és a fejlődő világ legfontosabb országai, Hazánk társadalomföldrajza

Ének-zene

- Kottaismeret – ismert dallam lejegyzése. Előadói készség – énekes előadás, kamarazenei előadás. Lapról-olvasás. Zenetörténeti ismeretek. Alapvető zenei formák ismerete. Egyházzenei ismeretek.

Rajz és vizuális kultúra

- A vizuális közlés, kifejezés legfontosabb eszközeinek (pont, vonal, sík- és térformák, felület, tónus, szín, szerkezet/kompozíció, képi motívumok) a vizuális közlésben, kifejezésben betöltött szerepe ismerete és használata az elemzés során.
- A látványelemzésben szerepet játszó tényezők (pl. nézőpont, arányok, képelemek egymáshoz való viszonya) lényegének, jelentésének ismerete és alkalmazása az elemzés során. Vizuális minőségek differenciált megkülönböztetése a szóbeli közlésben (pl. tónus/szín, alak/forma, textúra/faktúra/struktúra megkülönböztetése).
- A legjellegzetesebb térábrázolási konvenciók felismerése és lényegének ismerete. A termélység-megjelenítés különböző módjainak ismerete. A színharmóniák, szinkontrasztok, (fény-árnyék, hideg-meleg, komplementer, magábanvaló, szimultán, mennyiségi, minőségi) felismerése.
- A vizuális közlési, kifejezési eszközök jelentését meghatározó összefüggések – kontextusok – felismerése, használata és értelmezése az elemzés során.
- A felhasznált technikák (grafika, festészet, kollázs, montázs stb.) részletes és szakszerű ismertetése

Evangélikus hittan

- Ószövetségi bibliaismeret
- Újszövetségi bibliaismeret
- Az ószövetségi és újszövetségi bevezetéstudomány, kortörténet és teológia alapvető kérdései
- Hazai egyháztörténet
- Egyetemes egyháztörténet
- Az egyházi ünnepek
- Dogmatika
- Etika

Deák Téri Evangélikus Gimnázium
Pedagógiai program

- Világvallások

Informatika

- Információs társadalom (Információkezelés, adatbiztonság, kommunikációs technológiák, elektronikus szolgáltatások)
- Hardverismeret (A számítógép alkatrészei, tartozékai, felépítése.)
- Szoftverismeret (Az operációs rendszer, állománykezelés, hálózatok működése.)
- Szövegszerkesztés (Célja, módszerei, programok ismertetése.)
- Táblázatkezelés
- Adatbázis-kezelés
- Információs hálózati szolgáltatások (Kommunikáció az interneten, weblapkészítés.)
- Prezentáció és grafika (Programok ismerete, formátumok, kódolás, képszerkesztők.)
- Könyvtárismeret, információelmélet

Testnevelés

„A” elméleti ismeretek

1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek
2. A harmonikus testi fejlődés
3. A testmozgás, a sport szerepe az egészséges életmód kialakításában, és a személyiség fejlesztésében
4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben
5. Gimnasztikai ismeretek
6. Atlétika
7. Torna
8. Zenés-táncos mozgásformák
9. Küzdősportok, önvédelem
10. Úszás
11. Testnevelési és sportjátékok
12. Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek

„B” Gyakorlati ismeretek

1. Gimnasztika
2. Atlétika
  - futások
  - ugrások
  - dobások
3. Torna
  - talajtorna
  - szekrényugrás

- felemáskorlát
  - gerenda
  - ritmikus gimnasztika
  - gyűrű
  - nyújtó
  - korlát
4. Küzdősportok, önvédelem
5. Úszás
6. Testnevelési és sportjátékok
- kézilabda
  - kosárlabda
  - labdarúgás
  - röplabda

IV. Iskolánk egészség- és környezeti nevelési programja

1. Elsősegélynyújtási alapismeretek

Iskolánkban az elsősegély-nyújtási alapismeretek tanítása a következő keretek között történik:

- Az osztályfőnökök minden tanév elején tűz- és balesetvédelmi oktatást tartanak osztályuk tanulói számára.
- Természetismeret- és biológiaórákon a megfelelő anyagrészek tartalmazzák az elsősegélynyújtási alapismeretekhez elengedhetetlen ismereteket.
- Az osztályfőnökök, illetve szaktanárok rendszeresen meghívott szakemberek (védőnő, orvos) segítségét is kéri.
- Elsősegély-nyújtó tanfolyamot tart tanulóink számára a Johannita Rend magyar tagozata

2. Testi és lelki egészség

Alapvető feladata iskolánknak, hogy a tanulókat a betegségek, balesetek elkerülésére, az egészség megőrzésére és az egészséges állapot megbecsülésére nevelje. Az iskola mint élettér befolyásolja a tanulók egészségi állapotát, ezért az iskolai környezetnek meghatározó szerepe van az egészségnevelésben. Az egészségnevelő munka nem csupán ismeretátadás, egészségügyi felvilágosítás. Az egészségnevelő munka célja: jártasságok, készségek kialakítása, a magatartás befolyásolása, testi-lelki, szociális harmóniát megteremtő életvitel kialakítása.

Egészségnevelési feladatok:

- higiénias magatartásra nevelés
- egészséges táplálkozásra nevelés
- egészséges mozgásfejlődés elősegítése
- baleset-megelőzés, betegségek elkerülése, az egészség megóvása
- mentálhigiéné
- függőséghez vezető szokások megelőzése
- családi életre, társsá, szülővé nevelés.

Ez irányú munkánkban az iskolai védőnő, valamint iskolalelkészünk segítségét is igénybe vesszük. Kapcsolatokat építünk olyan társadalmi szervezetekkel, egyesületekkel, amelyek partnereink az egészségnevelő munkában. Például a Védőháló Egyesülettel.

3. Iskolai egészségnevelési program

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- tanulóinknak bemutatjuk, és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód elérését szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
  - a táplálkozás,
  - az alkohol- és kábítószer-fogyasztás, dohányzás,
  - a családi és kortárskapcsolatok,
  - a környezet védelme,
  - az aktív életmód, a sport,
  - a személyes higiénia,
  - a szexuális fejlődés területén.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozásának feladata.

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása: testnevelés órák, az iskolai sportkör foglalkozásai, tömegsport foglalkozások;
- a természetismeret, a biológia, a testnevelés tantárgyak, valamint az osztályfőnöki órákon feldolgozott ismeretek: az egészséges életmódra nevelés; életmodellek: táplálkozás, mozgás, napi tevékenység és közérzet összefüggésének tudatosítása; az egészséges életmód kialakítása; a felnőtt és a családi életre, az önálló életvezetésre való felkészítés;
- az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: az egészséges életvitelt propagáló pályázatokon, versenyeken, rendezvényeken való részvétel; kirándulásokon, táborokban az egészséges életmód mintáinak követése és elmélyítése.
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezéséhez; évenként egyszer fogászati, szemészeti vizsgálaton való részvétel.

A fiatal szervezet egészséges fejlődése szempontjából nélkülözhetetlen a tervszerű, rendszeres testmozgás, testedzés. A rendszeres testedzés egyidejűleg cél, eszköz és módszer.

A mindennapos testnevelést, testmozgást a 2012–13-as tanévtől felmenő rendszerben, az Nkt. 27.§ (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg. Az órarendbe iktatott testnevelésórákon kívül ennek részét képezi:

- az iskolai sportkör, ahol részben az egyesületben nem sportoló tanulók mindennapos testmozgását biztosítjuk,
- a táncoktatás, szintén a mindennapos testnevelés keretében,

- az asztalitenisz,
- a gyógytestnevelés (hetente kétszer).

4. Környezeti nevelési program

Átfogó cél a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását elősegíteni annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására. A tanulók váljanak érzékennyé környezetük állapota iránt.

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív környezeti következményeit.

Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.

Olyan gyerekeket nevelünk, akik ismeretekkel, készségekkel, olyan attitűddel, motivációval és elkötelezettséggel rendelkeznek, hogy egyénileg és közösségben tudjanak dolgozni a jelenlegi környezeti problémák megoldásain és az újabbak megelőzésén.

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulók környezettudatos magatartásának, környezetért felelős életvitelük kialakításának elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszerük megalapozása;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
  - a környezet fogalmával,
  - a földi rendszer egységével,
  - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
  - a környezetvédelem lehetőségeivel,
  - lakóhelyünk természeti értékeivel,
  - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival.

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozásnak feladata. Kiemelten a helyi tantervben részletezve foglalkozik a környezettudatos szemlélet elmélyítésével a kémia, a földrajz és a biológia tantárgy.

Deák Téri Evangélikus Gimnázium
Pedagógiai program

	Tanórán	Tanórán kívül	Iskolán kívül
Testi egészség	<u>testnevelés</u> : rendszeres testedzés <u>biológia</u> : egészségtani ismeretek, szexuális élet, családtervezés, alkohol, dohányzás, drogok hatása <u>osztályfőnöki</u> : egészséges életmód; szexuális kérdések; kábítószer-prevenció; alkohol, dohányzás <u>idegen nyelv</u> : a szabadidő egészséges eltöltése	– Deák-napi előadások – minden tanulóra kiterjedő szűrővizsgálat – egészséges táplálkozás – mindennapos testedzés, versenyek – Deák-napi sportversenyek – készségfejlesztés meghívott szakemberek vezetésével – tanulószoba: tanulási módszerek	– fogászati vizsgálat – egészséges táplálkozás – bemutató – vándortábor – nyári, ill. hétfégi túrák – Challenge Day – kerületi, városi futóversenyek – osztálykirándulások, túrák – sítábor
Környezeti egészség	Környezettudatos életmódra nevelés: <u>földrajz</u> : savas eső, ózon, nyersanyagforrások, környezeti problémák <u>fizika</u> : hőtan, energia <u>kémia</u> : víz, levegő szennyezése; műanyagok, élelmiszer-adalékok <u>idegen nyelv</u> : szelektív hulladékgyűjtés, környezetszennyezés	– Deák-napi előadások – közvetlen környezetünk rendje, tisztasága, díszítése: tanterem, folyosók, ebédlő, mellékhelyiségek – növények gondozása a tanteremben – szelektív hulladékgyűjtés	– papírgyűjtés – veszélyes hulladékok gyűjtése – kirándulások keretében: az erdő tisztasága, védelme

V. A pedagógiai program nyilvánossága, jóváhagyása

A pedagógiai program az igazgatói és iskolatitkári irodákban és az iskola honlapján (www.deakteri.hu) hozzáférhető, olvasható.

A pedagógiai programot az iskola igazgatója hagyja jóvá, a Diákönkormányzat és a szülői közösség véleményezi, a tantestület dönt az elfogadásáról, az igazgató tanács véleményezi, majd az igazgató felterjeszti a fenntartó Országos Presbitérium elé. Akkor emelkedik jogerőre, amikor az Országos Presbitérium elfogadja.

Budapest, 2017. március 31.

G. Kézdy Edit

Gadóné Kézdy Edit
igazgató

Deák Téri Evangélikus Gimnázium
Pedagógiai program

Óraháló az 5–8. osztályra

Tárgy/Osztály	5.		6.		7.		8.		Összesen diák	Összesen tanár
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4	4	4	4	16	16
Történelem	2	2	2	2	2	2	2	2	8	8
I. nyelv	4	4	4	4	4	4	4	4	16	8ang 8 né
II. nyelv									0	
Matematika	4	4	3	3	4	4	4	4	15	32
Informatika		1	1	1	1	1	1	1	3	6
Természetismeret	2	2							4	4
Fizika			1,5**		2				3,5	4
Biológia-egészségtan			2		2				4	4
Kémia			1,5**		2				3,5	4
Földrajz			2		2				4	4
Ének-zene, tánc, dráma	2	2	2		1				7	7
Rajz és vizuális kultúra, technika, életvitel	2	2	2		1				7	7
Testnevelés és sport*	3/3 +2	3/3+2	3/3 +2		3/3 +2				12/12 + 8	32
Hittan, etika	2	2	2		2				8	8
Osztályfőnöki	1	1	1		1				4	4
Összesen	28	29	33		33					

* Testnevelés: órarendbe illesztve heti 3 óra testnevelés, 5–6. évfolyam heti 2 óra testmozgás a téren.

7–8. évfolyamon heti 2 óra sportkörön.

** 7. évfolyamon fizika, kémia: első félévben heti 1 óra csoportbontásban, kísérletek, 2. félévben heti 2 óra a teljes osztályban.

Deák Téri Evangélikus Gimnázium
Pedagógiai program

Óraháló a 9–12. osztályra

Reál osztály

Matematika emelt oktatás

Tárgy / Osztály	9.		10.		11.		12.		Összesen diák	Összesen tanár
Magyar nyelv és irodalom	4		4		4		4		16	16
Történelem és társadalomismeret	2		2		3		3		10	10
I. nyelv (haladó)	3	3	3	3	3	3			9	9ang 9 né
II. nyelv (kezdő)	4	4	4	4	4	4	4	4	16	16an 16né
Matematika	5		4		5		5		19	19
Informatika	1		1						2	2
Fizika	2		2		2+3		0+3		6+6	12
Biológia-egészségtn			2		2		2		6	6
Kémia	2		2						4	4
Földrajz	2		2						4	4
Ének-zene, tánc, dráma	2		1		2		2		7	7
Rajz és vizuális kultúra, technika, életvitel	1		1						2	2
Testnevelés és sport*	2/2+3		2/2+3		2/2+3		2/2+3		8/8+12	28
Hittan, etika	2		2		2		2		8	8
Osztályfőnöki	1		1		1		1		4	4
Összesen	36		36		33+3		28+3			
Fakultáció					2		4		6	§

* Testnevelés: órarendben heti 2 óra. 9. évfolyamon 2 óra tánc, 1 óra sportkör. A 10–12. évfolyamon 3 óra sportkör.

§ Más tanulósoportnál elszámolva.

Deák Téri Evangélikus Gimnázium
Pedagógiai program

Óraháló a 9–12. osztályra a 2014/2015 tanévtől

Reál osztály

Biológia-kémia emelt oktatás

Tárgy/Osztály	9.	10.	11.	12.	Összesen diák	Összesen tanár
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	16	§
Történelem és társadalomismeret	2	2	3	3	10	§
I. nyelv (haladó)	3 3	3 3	3 3		9	§
II. nyelv (kezdő)	4 4	4 4	4 4	4 4	16	§
Matematika	4	3	4	4	15	15
Informatika	1	1			2	2
Fizika	2	2	2		6	6
Biológia-egészségtan	2	3	3	4	12	12
Kémia	2	3	3	4	12	12
Földrajz	2	2			4	§
Ének-zene, tánc, dráma	2	1	2	2	7	§
Rajz és vizuális kultúra, technika, életvitel	1	1			2	§
Testnevelés és sport*	2/2+3	2/2+3	2/2+3	2/2+3	8/8+12	§
Hittan, etika	2	2	2	2	8	§
Osztályfőnöki	1	1	1	1	4	§
Összesen	37	37	36	33	143	
Fakultáció				4	6	§

* Testnevelés: órarendben heti 2 óra. 9. évfolyamon 2 óra tánc, 1 óra sportkör. A 10–12. évfolyamon 3 óra sportkör.

§ Az osztály matematika–fizika emelt felénél elszámolva.

Deák Téri Evangélikus Gimnázium
Pedagógiai program

Óraháló a 9–12. osztályra a 2017/2018. tanévtől

Reál osztály

Biológia emelt oktatás

Tárgy/Osztály	9.	10.	11.	12.	Összesen diák	Összesen tanár
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	16	§
Történelem és társadalomismeret	2	2	3	3	10	§
I. nyelv (haladó)	3 3	3 3	3 3		9	§
II. nyelv (kezdő)	4 4	4 4	4 4	4 4	16	§
Matematika	4	3	4	4	15	15
Informatika	1	1			2	2
Fizika	2	2	2		6	6
Biológia-egészségtan	2	3	3	4	12	12
Kémia	2	2	---	---	4	4
Földrajz	2	2			4	§
Ének-zene, tánc, dráma	2	1	2	2	7	§
Rajz és vizuális kultúra, technika, életvitel	1	1			2	§
Testnevelés és sport*	2/2+3	2/2+3	2/2+3	2/2+3	8/8+12	§
Hittan, etika	2	2	2	2	8	§
Osztályfőnöki	1	1	1	1	4	§
Összesen	37	36	33	29	135	
Fakultáció				4	6	§

* Testnevelés: órarendben heti 2 óra. 9. évfolyamon 2 óra tánc, 1 óra sportkör. A 10–12. évfolyamon 3 óra sportkör.

§ Az osztály matematika–fizika emelt felénél elszámolva.

Deák Téri Evangélikus Gimnázium
Pedagógiai program

Óraháló a 9–12. osztályra

Nyelvi osztály

Tárgy/Osztály	9.		10.		11.		12.		Összesen diák	Összesen tanár
Magyar nyelv és irodalom	4		4		4		4		16	16
Történelem és társadalomismeret	2		2		3		3		10	10
I. nyelv (haladó)	5	5	5	5	4	4	3**	3**	15+3**	18angl8né
II. nyelv (kezdő)	5	5	5	5	5	5	5	5	19	19an 19né
Matematika	4	4	3	3	4	4	4	4	15	27
Informatika	1	1	1	1					2	4
Fizika	2		2		2				6	6
Biológia-egészségtn			2		2		2		6	6
Kémia	2		2						4	4
Földrajz	2		2						4	4
Ének-zene, tánc, dráma	2		1		2		2		7	7
Rajz és vizuális kultúra, technika, életvitel	1		1						2	2
Testnevelés és sport*	2/2+3		2/2+3		2/2+3		2/2+3		8/8+12	28
Hittan, etika	2		2		2		2		8	8
Osztályfőnöki	1		1		1		1		4	4
Összesen	38		38		34		28			
Fakultáció					2		4		6	22
					36		32			

* Testnevelés: órarendben heti 2 óra. 9. évfolyamon 2 óra tánc, 1 óra sportkör. A 10–12. évfolyamon 3 óra sportkör.

** I. nyelvből érettségi 11. évfolyam végén. 12. évfolyamon 3 óra emelt érettségire előkészítő.

Deák Téri Evangélikus Gimnázium
Pedagógiai program

Szakkörök, egyéb foglalkozások

Foglalkozás	Heti óraszám
Kicsik énekkara	2
Nagyok énekkara	2
Áhítat	1
Zenekar	2
Színjátszó kör	4
Rajzszakkör	2
Tanulószoza	15
Gyógytestnevelés	2
Kémia szakkör	2
Svéd szakkör (a Svéd Akadémia finanszírozásában)	2